

शिक्षामा समयानुकूल परिमार्जन आवश्यक छ : मुख्यमन्त्री शाह

कैलाली । सुदूरपश्चिम प्रदेशका मुख्यमन्त्री कमलबहादुर शाहले शिक्षामा समयानुकूल परिमार्जन आवश्यक रहेको बताएका छन्। कैलालीको टीकापुरस्थिति वीरेन्द्र विद्यामन्दिर सार्वजनिक शैक्षिक गुठीको स्वर्णस्तम्भ शिलान्यास कार्यक्रममा उनले बढलिंदो समयानुसार शैक्षिक रूपान्तरण जरुरी रहेको बताएका हुन्।

‘समयसँगै हरेक गतिविधि परिमार्जन हुनुपर्छ। शिक्षामा पनि त्यही हो। हिजो टीकापुरलाई शैक्षिक नगरीका रूपमा चिनाउने वीरेन्द्र विद्यामन्दिरलाई पनि त्यसैगरी परिवर्तन गर्न आवश्यक छ,’ मुख्यमन्त्री शाहले भने।

उनले शैक्षिक क्षेत्रको विकासमा भूमिका निर्वाह गरेका स्व. खड्गबहादुर सिंहलाई विसन नमिल्ने भन्दै राम्रा कामहरूबाट आफ्नो क्षेत्रलाई राष्ट्रिय तथा अन्तरराष्ट्रिय रूपमा चिनाउन प्रयत्न गरिरहनुपर्ने धारणा राखे। मुख्यमन्त्री शाहले टीकापुर प्राविधिक विश्वविद्यालय स्थापनाका लागि प्रदेश सरकारले काम अगाडि बढाएको

जानकारी समेत दिए।

‘प्राविधिक विश्वविद्यालय स्थापनाको लागि सबैको सहयोग चाहिएको छ। सबैसँगै अगाडि नबढ्ने हो भने गन्तव्यमा पुग्न सकिदैन,’ उनले भने। मुख्यमन्त्री शाहले वीरेन्द्र विद्यामन्दिरले उत्पादन गरेको जनशक्तिलाई विद्यालयको विकासका लागि सहयोग गर्नुपर्नेमा जोड दिए। विद्यालयको स्वर्णजयन्तीका लागि मेरो एक महीनाको पारिश्रमिक विद्यालयलाई दिने घोषणा गर्दछु। अन्य क्षेत्रमा आबद्धहरूले पनि यसैगरी सकेको सहयोग गरे आर्थिक अभाव हुँदैन,’ उनले भने, ‘हरेक कामका लागि राज्यको मुख ताक्नुपर्ने स्थिति बनाइनु हुँदैन, तर पनि सरकार हरेक काममा सहयोग र समन्वय गर्न तयार छ।’ वीरेन्द्र विद्यामन्दिर सार्वजनिक शैक्षिक गुठीले आफ्नो स्थापनाको ५०औं वर्षका अवसरमा आगामी फागुन ९ देखि ११ गतेसम्म स्वर्ण महोत्सव आयोजना गर्दैछ। *रासस*

सिटिजन्स बैंक इन्टरनेसनल लिमिटेडको धितो रहेको चल/अचल सम्पति लिलाम बिक्रीको ७ (सात) दिने सूचना			
प्रकाशित मिति: २०८१/०९/०१			
यस सिटिजन्स बैंक इन्टरनेसनल लिमिटेडको (साविक तिनाउ मिसन डेभलपमेण्ट बैंक लि.) हाल शाखा कार्यालय, महेशपुर, नवलपरासीबाट तपसिलमा उल्लेखित तपाईं ऋणीहरूले विभिन्न कर्जा शिर्षक अन्तर्गत लिएको ऋणकर्जा तथा बैकिङ सुविधाहरूको बैकलाई समय समयमा तिर्नु बुझाउनु पर्ने सावां, व्याज समेत चुक्ता भुक्तान गर्न पटक पटक लिखित एवम् मौखिक रूपमा सूचना गरी तरलताका गर्दा समेत ऋणकर्जा चुक्ता भुक्तान गर्ने तर्फ कुनै चासो नदेखाई बेवास्ता गरेकोले ऋणकर्जा चुक्ता भुक्तान गर्ने बारिमा तपाईं ऋणिलाई मिति वि.स. २०८०/११/३० को आर्थिक अभियान राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकामा ३५ (पैंतिस) दिने सार्वजनिक सूचना र मिति वि.स.२०८१/०८/०६ को कारोवार राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकामा धितो रहेका चल/अचल सम्पति लिलाम बिक्रीको १५ (पन्ध्र) दिने सूचना प्रकाशित गरी ऋणीहरू तथा व्यक्तिगत जमानीकर्ताहरू समेतलाई सूचित गर्दा समेत कर्जाको सावां, व्याज समेत चुक्ता भुक्तानी गर्ने तर्फ कुनै चासो नदेखाएकाले सुरक्षण बापत बैकको नाममा धितोबन्धक लेखिएकोले तपसिलमा उल्लेखित अचल सम्पति जहाँ जे जस्तो अवस्थामा छ सोही अवस्थामा लिलाम बिक्री गरिने भएकोले सबसाधारणको जानकारीको लागि यो ७ (सात) दिने लिलाम बिक्री सम्बन्धी सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गरी गोप्य शिलवन्दी बोलपत्र (टेण्डर) को आह्वान गरिएको छ । यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ०८ (आठ) दिनमा यस बैकको शाखा कार्यालय, महेशपुर, नवलपरासी विर्दुसो ४:०० बजे गोप्य शिलवन्दी बोलपत्र (टेण्डर) खोलिनेछ । सो अवधिमा इच्छुक महानुभावहरूले गोप्य शिलवन्दी बोलपत्रद्वारा आफूले बोलकबोल गर्न रकम सहित तपसिलमा उल्लेखित शर्त बमोजिम बोलपत्र फारम बुझाउनु समेत अनुरोध गरिन्छ । सुरक्षणमा रहेको सम्पूर्ण धितो लिलाम बिक्री गर्दा पनि बैकको सम्पूर्ण लेना रकम असुल उपर नभएमा बैक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०७३, बैकिङ कसुर तथा सजायका सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको ऐन, २०६४, बैक तथा वित्तीय संस्थाको ऋण असुली ऐन, २०५८ र सो को नियमावली, २०५९ अनुसार ऋणी तथा व्यक्तिगत जमानीकर्ताहरूको अन्य चल/अचल सम्पतिबाट तिर्नाले नखामेको बखौला कर्जा रकम असुल उपरका लागि ऋण असुली न्यायाधिकरणमा मुद्दा दायर गरिने व्यहोरा ऋणी, व्यक्तिगत जमानीकर्ताहरू तथा सम्बन्धित सबैलाई यसै सूचनाद्वारा जानकारी गराईन्छ । साथै यस सूचना बमोजिम लिलाम बिक्री हुन नसकेको धितो सम्पत्तिहरू बैक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०७३ को दफा ५७ बमोजिम बैकले आफै सकार गरी लिन सक्ने व्यहोरा समेत जानकारी गराईएको छ ।			
कर्जा शिर्षक	: सिटिजन्स एस.एम.ई. आधायिक कर्जा	तपसिल	
ऋणीको नाम	: वि.एम. सप्तायर्स		
रजिष्ट्रेशन नं.	: ७३६/०७७/०७८		
रजिष्टर्ड ठेगाना	: पाल्लीनन्दन-०१, नवलपरासी		
दतां मिति	: वि.स. २०७४/०९/०७		
पान नं.	: ६१४५९७२८६		
फर्मको प्रोप्राइटर तथा जमानीकर्ताको नाम र ठेगाना	जमानीकर्ताहरूको नाम र ठेगाना		
नाम	: बद्री माली	१. नाम	: राम मनोहर माली
बाबु	: बबुनन्दन माली	बाबु	: बद्री माली
बाजे	: महबुली माली	बाजे	: बबुनन्दन माली
ठेगाना	: पाल्लीनन्दन गा.पा. वडा नं. ०१, नवलपरासी	ठेगाना	: रामपुरवा गा.वि.स. वडा नं. ०६, नवलपरासी
हाल	: पाल्लीनन्दन गा.पा. वडा नं. ०१, नवलपरासी	हाल	: पाल्लीनन्दन गा.पा. वडा नं. ०१, नवलपरासी
ना.प्र.नं.	: १६३००	ना.प्र.नं.	: ३६१०४३/५४
जारी मिति	: २०३४/०७/२७, प्रतिलिपि मिति २०७४/०९/२१	जारी मिति	: २०६६/०१/०८
जि.प्र.का.	: नवलपरासी	जि.प्र.का.	: नवलपरासी
२. नाम	: धुरामती देवी माली	३. नाम	: राममणी माली
बाबु	: रामदवन माली	बाबु	: बद्री माली
पति	: बद्री माली	बाजे	: बबुनन्दन माली
ससुरा	: बबुनन्दन माली	ठेगाना	: रामपुरवा गा.वि.स. वडा नं. ०६, नवलपरासी
ठेगाना	: पाल्लीनन्दन गा.पा. वडा नं. ०४, नवलपरासी	हाल	: पाल्लीनन्दन गा.पा. वडा नं. ०१, नवलपरासी
हाल	: पाल्लीनन्दन गा.पा. वडा नं. ०१, नवलपरासी	ना.प्र.नं.	: ६-०१-७२-०३३२०
ना.प्र.नं.	: ३६-०१-७४-०७४६३	जारी मिति	: २०७२/०४/२७
जारी मिति	: २०७४/०९/२१	जि.प्र.का.	: नवलपरासी
जि.प्र.का.	: नवलपरासी		
२.कर्जा शिर्षक : सिटिजन्स फास्ट ट्रयाक कर्जा (अधिविक्रय)	२. नाम		
ऋणीहरूको नाम र ठेगाना	: राम मनोहर माली		
१. नाम	: बद्री माली	बाबु	: बद्री माली
बाबु	: बबुनन्दन माली	बाजे	: बबुनन्दन माली
बाजे	: महबुली माली	ठेगाना	: रामपुरवा गा.वि.स. वडा नं. ०६, नवलपरासी
ठेगाना	: पाल्लीनन्दन गा.पा. वडा नं. ०१, नवलपरासी	हाल	: पाल्लीनन्दन गा.पा. वडा नं. ०१, नवलपरासी
हाल	: पाल्लीनन्दन गा.पा. वडा नं. ०१, नवलपरासी	ना.प्र.नं.	: ३६१०४३/५४
ना.प्र.नं.	: १६३००	जारी मिति	: २०६६/०१/०८
जारी मिति	: २०३४/०७/२७, प्रतिलिपि मिति २०७४/०९/२१	जि.प्र.का.	: नवलपरासी
जि.प्र.का.	: नवलपरासी		
जमानीकर्ताहरूको नाम र ठेगाना	२. नाम		
१. नाम	: धुरामती देवी माली	२. नाम	: समता माली
बाबु	: रामदवन माली	बाबु	: विकास
पति	: बद्री माली	पति	: राम मनोहर माली
ससुरा	: बबुनन्दन माली	ससुरा	: बद्री माली
ठेगाना	: बडहरादुबीलिया गा.वि.स. वडा नं. ०९, नवलपरासी	ठेगाना	: पाल्लीनन्दन गा.पा. वडा नं. ०१, नवलपरासी
हाल	: पाल्लीनन्दन गा.पा. वडा नं. ०१, नवलपरासी	हाल	: पाल्लीनन्दन गा.पा. वडा नं. ०१, नवलपरासी
ना.प्र.नं.	: ३६-०१-७२-०६६६२	ना.प्र.नं.	: ३६-०१-७८-००८८८७
जारी मिति	: २०७२/१०/२०	जारी मिति	: २०७८/०४/१९
जि.प्र.का.	: नवलपरासी	जि.प्र.का.	: नवलपरासी
माथि उल्लेखित ऋणीहरू वि.एम. सप्तायर्स तथा बद्री माली र राम मनोहर मालीको ऋणकर्जाहरूको लागि धितो राखिएको सम्पतिको विवरण धितो सुरक्षण धनीको नाम : बद्री माली	कित.नं.	क्षेत्रफल (विक्र.क्ष.)	कैफियत
जिल्ला	न.पा./गा.वि.स.	वडा नं./नक्सा सिटि	
नवलपरासी	रामपुरवा,	३६	३०१
हाल पाल्लीनन्दन			०-३-०
			सो जग्गामा निर्माण भएको तथा पछि भविष्यमा निर्माण हुने सम्पूर्ण भवनहरू तथा सो को लालवाणामा संकेत।
धितो लेखिदिने तथा व्यक्तिगत जमानत दिनेलाई सूचना			
उपरोक्त व्यहोरा अवगतार्थ अनुरोध गर्दै सूचनाको म्यादभित्र शीघ्र कर्जा भुक्तानी गरी गराई आफ्नो सम्पति उचित संरक्षण गर्नु हुन समेत यसै सूचनाबाट अनुरोध गरिएको छ, तोकिएको दिन धितो लिलाम बिक्रीको कार्य हुने भएकोले लिलाम हुँदाका दिन लिलामबाट कायम हुने धितो मूल्य घटी वा बढी हुने प्रक्रियामा समेत धितो धनीहरूलाई उपस्थित हुन सूचित गरिएको छ। धितो लेखिएको सम्पति लिलाम बिक्री गरी वा बैक आफैले सकार गर्दा समेत साविकमा बैकबाट भएको मूल्याङ्कनभन्दा कम मूल्यमा लिलाम बिक्री भयो वा बैक आफैले सकार गरी लिएमा पछि मेरो/हाम्रो सम्पतिको उचित मूल्य प्राप्त नभई कम मूल्यमा लिलाम बिक्री भयो वा बैक आफैले सकार गरी लियो भनी कही कतै उजुर गर्न पाउनु हुने छैन।			
लिलाम बिक्रीको बारेमा जानकारी एवं शर्तहरू :			
१. गोप्य शिलवन्दी बोलपत्रदालाले आफूले कबूल गरेको जम्मा रकमको १० (दश) प्रतिशतले हुने रकम धरीटी बापत यस बैकको नाममा खिचिएको कुनै पनि वाणिज्य बैकको सक्रुल्ले ड्राफ्ट/गुडफरपेमेन्ट चेक/नगद जम्मा भौचर समेत बोलपत्र साथ संलग्न गर्नु पर्नेछ।			
२. बोलकबोल फारम भदां सबैभन्दा बढी रकम कबोल गर्ने व्यक्तिलाई चल/अचल सम्पति दिने वा नदिने सम्पूर्ण अधिकार यस बैकमा सुरक्षित रहनेछ।			
३. लिलाम सकार गर्ने व्यक्तिले वाकी रकम बैकले भुक्तान माग गरेको मितिले ७ दिनभित्रमा सिटिजन्स बैंक इन्टरनेसनल लिमिटेडमा नबुझाए धरीटी बापत रहेको १० प्रतिशत रकम स्वत.जफत हुनेछ।			
४. लिलाम बिक्री भएको चल/अचल सम्पति जे जस्तो अवस्थामा छ सोही अवस्थामा सकार गर्नु पर्नेछ।			
५. तोकिएको लिलामो खोल्ने दिन विदा परेमा त्यसको लगत्तै कार्यालय खुलेको दिन गोप्य शिलवन्दी लिलाम खोलिनेछ।			
६. लिलाम गर्दा गद्दे नप्याएमा त्यसको भोलिपल्ट (सरकारी विदाबाहेक) पुन: लिलामो खोल्ने कार्य हुनेछ।			
७. बैक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०७३ को दफा ५७ को उपदफा ७ अनुसार लिलाम बिक्री गर्दा कसैले नसकारेमा वा बोलकबोल गरेको रकम सहभागी बैकहरूलाई वित्त बुक्को नभएमा यस बैकले उक्त सम्पत्तिको ख्यामिल आफूमा लिन सक्नेछ।			
८. उक्त लिलाममा राखेको चल/अचल सम्पति नामसारी/वा.द्या. रजिष्ट्रेशन गर्दा लाग्ने नेपाल सरकारको दरतुर, अन्य कर तथा शुल्क, सम्पति कर आदि सकार गर्ने व्यक्ति आफैले तिर्नु पर्नेछ।			
९. लिलाम बिक्री हुने अचल सम्पतिको सम्बन्धित कागजहरू हेर्ने वा अन्य थप जानकारी लिन चाहनुहुने महानुभावहरूले सिटिजन्स बैंक इन्टरनेसनल लिमिटेडको शाखा कार्यालय, महेशपुर, नवलपरासी र सिटिजन्स बैंक इन्टरनेसनल लिमिटेडको प्रधान कार्यालय, नारायणहिटी पथमा समर्थभित्र सम्पर्क राख्न सक्नु हुनेछ।			
लिलाम खोलिने मिति :- २०८१/०९/०८ गते, सोमवार			
समय :- विर्दुसो ४:०० बजे			
स्थान :- सिटिजन्स बैंक इन्टरनेसनल लिमिटेडका शाखा कार्यालय, महेशपुर,नवलपरासी ।			
मुख्य कार्यालय:			
पो. ब. १९६८१, नारायणहिटी पथ, काठमाडौं, नेपाल			
फोन: ९७७ १ ४४२३४२/४३/२४ फ्याक्स: ९७७ १ ४४२३०४४			
इमेल: info@ctznbank.com, SWIFT: CTZNNPKA			
कल सेक्टर: support@ctznbank.com, ०१-५१७००६८			



तस्वीर : सुनिल शर्मा/आर्थिक अभियान

चीनको पिन्वाओ शहर नजिकै राजमार्गमा कार बोकेर गन्तव्यतर्फ जाँदै गरेको 'ट्रक ट्रान्सपोर्टर'।

‘निजीक्षेत्रमा देखिएको निराशा हटाउनुपर्छ’

वीरगञ्ज (अस)। पूर्वअर्थमन्त्री डा. प्रकाशशरण महतले आर्थिक समृद्धिका लागि निजीक्षेत्रमा देखिएको निराशा हटाउनुपर्ने बताएका छन्। वीरगञ्जमा आइतवार नेपाल प्रेस युनियन पसाले आयोजना गरेको पत्रकार सम्मेलनमा महतले आर्थिक विकासको उद्देश्य पूरा गर्न व्यापार व्यवसायमा लागेका समुदायको मनोबल बढाउनुपर्ने बताएका हुन्।

वित्तीय क्षेत्रका निकायले प्रभावकारी काम गर्दा अर्थतन्त्रका सरोकारहरूको आत्मविश्वास बढ्न सक्छ। यसले अर्थतन्त्रलाई लय दिन्छ,’ नेता महतले भने। वित्तीय क्षेत्रमा प्रभावकारी नियमन नहुँदा अहिले समस्या देखिएको भनाइ उनको थियो।

वित्तीय क्षेत्रबाट गएको ऋणको प्रतिफल नआएको भन्दै महतले थपे, ‘बैंकबाट लिनेले ऋण लिए, दिनेले दिए। अहिले तिर्न सकेको छैन।’ अहिले नयाँ लगानीमा जाने थोरै भएकाले बैंकबाट नयाँ कर्जा नगएको उनले बताए। नयाँ

कर्जा नगएपछि लगानीमा असर परेको महतको भनाइ थियो। बजेट विनियोजनमा अनुशासन



नभएकाले बालुवामा पानी खन्याएजस्तो भएको उनले बताए। प्राथमिकीकरण नगरी बजेट विनियोजन गर्ने परिपाटीले वित्तीय अनुशासन कायम हुन नसकेको भन्दै उनले लगानीको परिणामका लागि

यसको प्राथमिकीकरण नगरी नहुने स्पष्ट पारे। सीमित स्रोतलाई प्राथमिकताका आधारमा खर्च गर्नुपर्ने उनले बताए।

‘सरकारी खर्च संरचनालाई अनुशासनमा राख्नु पर्दछ। अर्थमन्त्रीले आर्थिक अनुशासन र प्राथमिकतालाई हेरेर खर्च गर्नु पर्दछ। यसो भएमात्र विनियोजनको प्रभाव देखिन थाल्छ,’ उनले भने।

एकै वर्षमा तीन करोडभन्दा बढीको कृषि उपज बिक्री

म्याग्दी । बेनी नगरपालिका-४ सिंगामा सञ्चालित हरियाली कृषि फार्मले एक वर्षको अवधिमा तीन करोड रुपैयाँभन्दा बढी मूल्यको कृषि उपज बिक्री गरेको छ। गत आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा तीन करोड १६ लाख ६३ हजार रुपैयाँ बराबरको अण्डा, सागसब्जी, माछा, फूल, मल आदि कृषिजन्य वस्तु बिक्री गरेको उक्त कम्पनीले जनाएको छ।

कम्पनीले प्राकृतिक उपचारस्थलका रूपमा परिचित सिंगा तातोपानीमा स्नान र भ्रमणमा आउने पाहुनाका लागि सिंगामा रेष्टुरेण्ट र होटल पनि सञ्चालन गरेको कम्पनीका अध्यक्ष शेरबहादुर केसीले जानकारी दिए।

गतवर्षको तुलनामा तरकारी तथा फलफूल, लेयर्स कुखुरा, लोकल कुखुरा, मल बिक्री र रेष्टुरेण्टतर्फको आम्दानी बढेको उनले जानकारी दिए। १२ करोड रुपैयाँ लगानी भएको हरियाली म्याग्दीको सबैभन्दा ठूलो कृषि फार्म हो। ६४ जना शोयर सदस्यको चार करोड ८३ लाख रुपैयाँ शोयर पूँजी रहेको कम्पनीमा राष्ट्रिय वाणिज्य बैंकले पाँच करोड रुपैयाँ सहूलियतपूर्ण व्याज अनुदानको ऋण लगानी गरेको छ।

सिंगामा १७ परिवार किसानको ८५ रोपनी, आडेबगरमा १९ परिवारको ८५ रोपनी र भकिम्सीमा १० दशमलव पाँच रोपनी जग्गाधनीसँग भाडा सम्झौता गरेर कृषि फार्म सञ्चालन गरिएको छ। *रासस*

अनावश्यक ऋण लिँदा त्यस्तो ऋण समयमा खर्च नहुने अवस्था आएको भन्दै महतले अयोजनाको प्रतिफल हेरेर मात्र विनियोजन गर्नुपर्ने बताए। वीआरआईलगायत द्विपक्षीय ऋणमा बढी शर्त हुने भएकाले त्यस्तो ऋण लिन नहुने उनको तर्क थियो। ‘बहुपक्षीय निकायको ऋण त प्रयोग हुन सकेको छैन भने अन्य देशसँग ऋण लिन हुन्न,’ उनले भने।

वीरगञ्जको कृषि औजार कारखाना सञ्चालनमा सरकारले अपेक्षित सहयोग र सहजीकरण किन नगरेको भन्ने प्रश्नमा महतले बन्द उद्योगहरू निजीक्षेत्रले नै चलाउनुपर्ने बताए। जग्गाजमीन सरकारको अधीनमा राखेर निजीक्षेत्रलाई सञ्चालनको मोडालिटी बनाइनुपर्ने उनले बताए। तर, कृषि औजार कारखानाका सन्दर्भमा नियम, कानूनले मिल्नेसम्म राज्यले सहयोग गर्नुपर्ने पनि उनले स्पष्ट पारे।

तनहुँ जलविद्युत् आयोजना

एक हजार ४९३ मिटर लामो सुरुङ निर्माण

चीनले गरिरहेको छ।

विद्युत्गृहका सिभिल संरचना निर्माण पनि अन्तिम चरणमा रहेको आयोजनाका जनाएको छ। स्वीचयार्ड निर्माण, विद्युत्गृहमा रहने उपकरण

असारभित्र (सन् २०२६ मे) सक्ने लक्ष्य राखिएको आयोजनाका म्यानेजिङ डाइरेक्टर किरणकुमार श्रेष्ठले बताए। उनका अनुसार ऋषिङ गाउँपालिका-१ र व्यास नगरपालिका-५ को सिमाना



जडानलगायत कार्य भइरहेका छन्। टेलरेस निर्माण सम्पन्न भएको छ।

यस प्याकेजको समग्र भौतिक प्रगति करीब ६२ प्रतिशत छ। प्याकेज- ३ अन्तर्गत दमौलीबाट चितवनको भरतपुरसम्म दुई सय २० केभीको डबल सर्किट प्रसारण लाइन निर्माण केईसी इन्टरनेशनल लिमिटेड, भारतले गरिरहेको छ। आयोजनाका सूचना अधिकारी गौतमका अनुसार ३४ दशमलव ७ किमी प्रसारण लाइनमा पर्ने ९४ ओटा टावरमध्ये ७८ टावरको जग हालिएको छ भने ६९ ओटा टावर खडा गरिएको छ। उक्त प्याकेजको समग्र निर्माण प्रगति ७४ प्रतिशत रहेको छ।

एसियाली विकास बैंक (एडिबी) र नेपाल विद्युत् प्राधिकरणको उच्चस्तरीय टोलीले तनहुँस्थित सेती नदीमा निर्माणधीन १४० मेगावाट

जडित क्षमताको जलाशययुक्त तनहुँ जलविद्युत् आयोजनाको निर्माणले गति लिइरहेको छ। मुख्य संरचनालाई तीन प्याकेजमा विभाजन गरी निर्माणधीन आयोजनाको समग्र प्रगति ६३ प्रतिशत रहेको छ। समग्र निर्माण २०८३

भएर बग्ने सेती नदीमा १४० मिटर उचाइको मुख्य बाँध निर्माण गर्न लागिएको छ। ‘प्याकेज-१ अन्तर्गत मुख्य बाँधको तल्लो तह क्षेत्रमा ग्राउण्डिङ भइरहेको छ,’ उनले भने, ‘कसर तथा चिस्थान प्लान्ट स्थापना गरी तयारी अवस्थामा राखिएको छ।’

मुख्य बाँध निर्माण छिट्टै शुरू गर्न लागिएको छ। प्याकेज-१ को निर्माण प्रगति करीब ३६ प्रतिशत छ। प्याकेज-१ को निर्माण सोझ दा कर्पेसिन, भियतनाम-कालिका कन्स्ट्रक्सन प्रालि नेपाल, जेभीले गरिरहेको छ। कम्पनीको पूँजी संरचना तथा वित्तीय व्यवस्थापन आयोजनाको कुल लागत (प्रसारण लाइन, ग्रामीण विद्युतीकरण तथा निर्माण अवधिको व्याजसमेत) ५० करोड ५० लाख अमेरिकी डलर रहेको छ।

यसका लागि एडीबीले १५ करोड, जापान अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग नियोग (जाइका)ले १८ करोड ४० लाख, युरोपियन लगानी बैंकले आठ करोड ५० लाख डलर बेहोर्ने गरी वित्तीय व्यवस्थापन गरिएको छ। *रासस*



एनएलजी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

NLG INSURANCE COMPANY LIMITED

रजिष्टर्ड कार्यालय: पानीपोखरी, लाजिम्पाट, पो.ब.नं.२०६०० काठमाडौं, नेपाल।

फोन: ४४४२६४६, ४००६६४८ फ्याक्स: ९७७-०१-४४१६४२७

E-mail-info@nlgi.com.np | Web: www.nlgi.com.np

हकप्रद शेरयर निष्काशन तथा बिक्री खुल्ला अवधि थप गरिएको बारेको सूचना

श्री एनएलजी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेडको मिति २०८१/०७/२७ गतेसम्म तत्काल कायम शेरयरधनीहरूको लागि १० किता साधारण शेरयर बराबर ६.२५६ किता शेरयर (१०६.२५६) को अनुपातमा रु.१००/- अंकित दरको ९६,३१,२२०.२२किता हकप्रद साधारण शेरयरको निष्काशन तथा बिक्री खुल्ला मिति २०८१ मंसिर ११ गतेका दिन देखि मिति २०८१ पौष ०१ गते (बैकिङ समय) सम्मका लागि निष्काशन तथा बिक्री खुल्ला गरिएकोमा कम्पनीको प्रकाशित विवरणको टुका “र” मा भएको व्यवस्था अनुसार यस हकप्रद शेरयरको बिक्री खुल्ला अवधि मिति २०८१ पौष १६ गते बैकिङ समयसम्मका लागि थप गरिएको व्यहोरा सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

अन्य विस्तृत जानकारीका लागि मिति २०८१/०७/२१ गतेको “अभियान” राष्ट्रिय दैनिकमा प्रकाशित कम्पनीको हकप्रद शेरयर निष्काशन सम्बन्धी सूचना हेर्नुहुन अनुरोध गर्दछौ। साथै उक्त सूचना धितोपत्र निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकको वेबसाइट: www.lscapital.com.np वा निष्काशन कम्पनीको वेबसाइट: www.nlgi.com.np मा हेर्नुहुन अनुरोध गर्दछौ।

शेरयर निष्काशन बन्द हुने मिति : २०८१/०९/१६ गते बैकिङ समयसम्म।

धितोपत्र निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धक



LS CAPITAL

एलसी कपिटल प्राइवेट लि

तस्वीर : रासस

तनहुँको बन्दीपुर गाउँपालिका-६ स्थित सेती नदीमा जलविहार गर्दै पर्यटक । सेदी नदीमा साहसिक जलयात्रा बन्दीपुर आउने पर्यटकको रोजाइमा पर्ने गरेको छ ।

चितवनमा जिकर एक्स विद्युतीय गाडी सार्वजनिक



चितवन (अस) । विद्युतीय कार जिकर एक्सको चितवनस्थित आधिकारिक डिलर युनाइटेड अटो कन्सन्ले शनिवार भरतपुरमा जिकर बान्ड सार्वजनिक गरेको छ । जिकर चीनको गिली होल्डिङ ग्रुपको उत्पादन लक्जरी इलेक्ट्रिक गाडीको बान्ड हो । उद्योग वाणिज्य संघ चितवनका अध्यक्ष सुमनकुमार श्रेष्ठ, चितवन उद्योग संघका कार्याहक अध्यक्ष मदन घिमिरे लगायतले स्मार्ट प्रविधियुक्त प्रिमियम डिजाइनको जिकर एक्सको अनावरण गरेका हुन् ।

शक्तिशाली पर्फर्मेन्स र अत्याधुनिक सुविधासहित इलेक्ट्रिक एसयूभी सेगमेन्टमा चर्चित प्रतिस्पर्धी बान्डको रूपमा स्थापित जिकरको जिकर एक्स स्ट्यान्डर्ड र फल्यागशिप भेरियन्ट पायोनियर मोटो कर्पले नाडा अटो सो २०२४ मा

मधेश प्रदेशमा धनुषाबाट अख्तियारमा सबैभन्दा बढी उजुरी

जनकपुरधाम । अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको कार्यालय, बर्दौवासले मधेश प्रदेशका विभिन्न जिल्लाबाट विगत दुई आर्थिक वर्षमा परेका उजुरीमध्ये ६ हजार चार सय ७२ उजुरी फछ्यौट गरेको जनाएको छ । कार्यालयको प्रतिवेदनका अनुसार आर्थिक वर्ष २०७९/८० र २०८०/८१ मा मधेश प्रदेशका आठ जिल्लाबाट कुल आठ हजार पाँच सय २९ उजुरी दर्ता भएका थिए, जसमध्ये सबैभन्दा बढी धनुषाबाट उजुरी परेका थिए । दुई आर्थिक वर्षमा धनुषाबाट एक हजार चार सय २२ उजुरी परेकामा एक हजार ५६ उजुरी फछ्यौट भएका थिए । सो अवधिमा बाराबाट एक हजार दुई सय सात उजुरीमध्ये आठ सय ८७, सप्तरीबाट एक हजार एक सय ७० उजुरीमध्ये नौ सय ७१, रौतहटबाट एक हजार ३५ उजुरीमध्ये सात सय ३४, महोत्तरीबाट एक हजार २२ उजुरीमध्ये आठ सय ३४ उजुरी फछ्यौट भएको जानकारी दिइएको छ । त्यस्तैगरी, पसाबाट नौ सय ५६ उजुरीमध्ये ६ सय ९१, सिरहाबाट आठ सय ८१ उजुरीमध्ये ६ सय ८७ तथा सर्लाहीबाट आठ सय ३६ उजुरीमध्ये ६ सय ४२ उजुरी फछ्यौट भएको कार्यालयको तथ्याकमा उल्लेख गरिएको छ । उक्त उजुरीमध्ये ८० प्रतिशत उजुरी स्थानीय तहसँग सम्बन्धित रहेको सो कार्यालयले जनाएको छ । रासस

टिकटकको सेफ्टी

एम्बासडर कार्यक्रम



काठमाडौँ (अस) । टिकटकले आफ्नो सेफ्टी एम्बासडर कार्यक्रम अन्तर्गत 'नेपालमा डिजिटल सुरक्षा' विषयक सचेतना कार्यक्रम गरेको छ । कार्यक्रममा ओशन सिटौला, पराक्रम राणा, मञ्जिता मानन्धर (माइ डार्लिङ फुड), सुशान्त प्रधान, राष्ट्र विमोचन तिमल्सेना, श्री पाण्डेलागायत नेपालका चर्चित कन्टेन्ट क्रियटर सहितको प्यानल छलफल प्रस्तुत गरिएको बताइएको छ ।

प्यानलका सदस्यहरूले इन्टरनेटको जिम्मेवार प्रयोग र सुरक्षित सामग्री निर्माणको वकालत गर्दै गलत सूचना, उत्पीडन, साइबर बुलिङ, अनलाइन ठगी लगायतका डिजिटल सुरक्षाका विभिन्न पक्षबारे छलफल गरेका थिए । सो अवसरमा आकर्षक कन्टेन्ट सृजना गरेर कसरी राम्रो कन्टेन्ट क्रियटर बन्न सकिन्छ भन्नेबारे सुभाब र दिशानिर्देश

पनि दिइएको थियो ।

यो अभियान टिकटकको जीवन्त र विविधतायुक्त कम्प्युनिटीका लागि सुरक्षित र स्वागतयोग्य प्लेटफर्म निर्माण गर्ने लक्ष्यको एक हिस्सा भएको बताइएको छ । 'सेफर टुगेदर' पहलमार्फत टिकटकले प्रयोगकर्ताले प्लेटफर्ममा उपलब्ध विभिन्न इन-एप सुरक्षा सुविधाको फाइदा कसरी लिन सक्छन् भन्नेबारे जागरुकता सृजना गर्ने लक्ष्य राखेको बताइएको छ ।

टिकटकसँग अनुपयुक्त सामग्री र व्यवहारलाई मध्यस्थता गर्न सामुदायिक दिशानिर्देशनको बलियो सेट रहेको र सामुदायिक दिशानिर्देशन उल्लंघन गर्ने कुनै पनि सामग्री वा अन्य प्रयोगकर्ताविरुद्ध हिसालाई उक्साउने हानिकारक सामग्रीको लागि शून्य सहनशीलताका साथ टिकटकले आफ्ना प्रयोगकर्ताको सुरक्षा र कल्याण सुनिश्चित गर्ने बताइएको छ ।

आठ वर्षमा पनि बनेन् बेनी अस्पतालको भवन



म्याग्दी । तीन वर्षमा सम्पन्न गर्ने लक्ष्य रहेको बेनी अस्पतालको भवन निर्माण कार्य आठ वर्षसम्म पनि पूरा भएको छैन । पाँच वर्षअघि सकिनुपर्ने ५० शय्या क्षमताको भवनको हालसम्मको भौतिक प्रगति करीब ८० प्रतिशत छ । भवन निर्माणमा भएको ढिलासुस्तीका कारण बिरामीको उपचार प्रभावित भएको बेनी अस्पताल व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष ज्ञानेन्द्र सुवेदीले बताए ।

‘५० शय्या क्षमता भए पनि १५ शय्याको संरचना र पूर्वाधारबाट सेवा दिनुपर्ने बाध्यता छ,’ उनले भने, ‘अस्थायी, पुराना र साँघुरा भवनमा अस्पताल सञ्चालन गर्न समस्या भएको छ ।’ म्याग्दीका साथै पर्वत, बागलुङ र मुस्ताङका सर्वसाधारणले सेवा लिने अस्पतालले सात वषयता अस्थायी संरचनाबाट सेवा सञ्चालन गर्दै आएको छ ।

सघन शहरी तथा भवन निर्माण आयोगजना बागलुङले विसं २०७३ मङ्सिर २१ गते भवन निर्माणका लागि महादेव खिम्टी-गल्वा-रफिना जेभीसँग रु. १८ करोड ८४ लाख आठ

काठमाडौँ–टीकापुर उडान शुरू

काठमाडौँदेखि नेपालगञ्जसम्म यति एयरलाइन्समार्फत र नेपालगञ्जबाट कनेक्टिडफ्लाइटमार्फत टीकापुर विमानस्थलसम्म तारा

एयरको बाईटी १७७१ नम्बरको ट्वीनअटर विमानमा चालक दलका तीनसहित ६ कर्मचारी र १२ यात्रु बोकेको विमान दिउँसो १:४४ बजे टीकापुर विमानस्थलमा अवतरण गरेसँगै विमानस्थलमा नियमित हवाई उडान शुरू भएको हो ।

यसअघि विसं २०४१ असोज २५ गतेदेखि सञ्चालनमा आएको विमानस्थल सशस्त्र द्वन्द्व शुरू भएसँगै २०५३ माघदेखि बन्द रहेको थियो । पहिलो उडानमार्फत टीकापुर पुगेका संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन राज्यमन्त्री अरुणकुमार चौधरीलगायतलाई टीकापुर नगरपालिकाका मेयर रामलाल डगौरा थारू, उद्योग वाणिज्य संघ टीकापुरका उपाध्यक्ष कृष्ण बजगाईँलगायतले स्वागत गरेका थिए । विमान अवतरणका क्रममा सयौंको संख्यामा उपस्थित स्थानीयले भव्य स्वागत गरेका थिए ।

त्यस अवसरमा राज्यमन्त्री चौधरीले टीकापुर विमानस्थलको छिड्टै स्तरोन्नति गरी आगामी दिनमा काठमाडौँ–टीकापुर सीधा हवाई उडान सञ्चालन गरिने बताए । टीकापुर नगरपालिकाको विशेष पहलमा

एयरले उडान गर्नेगरी व्यवस्थापन गरिएको टीकापुरका मेयर थारूले जानकारी दिए ।

विमानस्थलमा प्रत्येक साता आइतवार र बिहीवार काठमाडौँ–नेपालगञ्ज–टीकापुर र टीकापुर–नेपालगञ्ज–काठमाडौँ उडान हुनेछ । टीकापुर नगरपालिका र तारा एयरबीच प्रत्येक उडानमा न्यूनतम १५

हजार ८९ मा ठेक्का सम्झौता गरेको थियो ।

रु. २४ करोड चार लाख २९ हजार आठ सय ६९ लागत अनुमान गरिएको भवन विसं २०७६ मङ्सिर २० गते निर्माण

भवन निर्माणमा भएको ढिलासुस्तीका कारण बिरामीको उपचार प्रभावित भएको बेनी अस्पताल व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष ज्ञानेन्द्र सुवेदीले बताए ।

सम्पन्न गर्नुपर्ने सम्झौता थियो । भवन निर्माणका लागि पाँच पटकसम्म म्याद थप भएको छ । चार हजार नौ सय ६३ वर्गमिटर क्षेत्रफलमा बनाउन लागिएको चारतले तीनओटा भवनको भित्री भाग प्लास्टर र रडरोगन गर्न, विद्युत, पानी जडान गर्न, भूयालढोका र टायल राख्न बाँकी छ । पन्ध्र शय्या क्षमताको अस्पताल विसं २०७२ मा ५० शय्यामा

स्तरोन्नति भएको थियो ।

नयाँ भवन बनाउन अस्पतालको पुरानो भवन भत्काइएको थियो । बहिरंग कक्षको सेवा अस्थायी भवनबाट सञ्चालन गरिएको छ । आकस्मिक र अन्तरंग कक्ष पुरानो प्रशासनिक भवनबाट सञ्चालन गरिएको छ । स्वास्थ्य कार्यालयको भवनमा अस्पताल प्रशासन र व्यवस्थापन समितिको कार्यालय राखिएको छ ।

भवन अभावमा विशेषज्ञ चिकित्सक आउन नमान्ने, म्याग्दीले पाउनुपर्ने हब अस्पतालको कार्यक्रम अन्यत्र जिल्लामा गएको व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष सुवेदीले बताए । सघन उपचार कक्ष (आईसियु) र डायलासिस कक्ष पनि स्वास्थ्यकै भवनमा स्थापना भएको छ ।

पालिका, जिल्ला, प्रदेश र प्रतिनिधिसभाका जनप्रतिनिधीले सम्बद्ध आयोगजना कार्यालय, शहरी विकास मन्त्रालय र प्रधानमन्त्री कार्यालयमा पटकपटक ध्यानाकर्षण गराउँदै आए पनि अस्पतालको भवन निर्माणले गति लिएको छैन । रासस

सुवेदीले बताए ।

नियुक्त गरिएको छ । टीकापुरस्थित सिद्धार्थ होटल र काठमाडौँको तीनकुनेमा रहेको पथिल होलिडेजबाट पनि टिकट काट्न मिल्नेगरी व्यवस्था गरिएको छ ।

साथै यात्रुले यती एयरलाइन्सको एप, विभिन्न ट्याभल एजेन्सी, खल्ली, ई-सेवालगायत माध्यमबाट टिकट खरीद गर्न पनि सक्नेछन् । विमानस्थल सञ्चालनमा आएपछि धनगढी र नेपालगञ्ज विमानस्थल धाइरहेका टीकापुर नगरपालिका आसपासका कैलाली, सुर्खेत र बर्दियाका स्थानीयलाई सहज हुने अपेक्षा गरिएको छ । टीकापुर विमानस्थलमा हाल धावनमार्गमा ग्राभेल गरिएको छ ।

सिद्धार्थ बिजनेश ग्रुपका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत कृष्णप्रसाद न्यौपानेले विमानस्थल सञ्चालनमा आएपछि टीकापुरलाई पर्यटकीय शहरका रूपमा विकास गर्न थप सहज हुने विश्वास व्यक्त गरे । तारा एयरका प्रवक्ता सुदर्शन बत्तीलाका अनुसार काठमाडौँबाट विहान १० बजे यती एयरलाइन्सको विमानले नेपालगञ्जका लागि उडान गर्नेछ भने त्यहाँबाट दिउँसो १२:३० बजे यात्रु लिएर टीकापुर पुग्नेछ । सोही दिन दिउँसो १:२० बजे नेपालगञ्जका लागि प्रस्थान गर्नेछ भने दिउँसो २:०५ बजे यात्रु विक्कीका लागि आधिकारिक विक्रेतामा पथिल होलिडेजलाई

उक्त उडानको टिकट विक्कीका लागि आधिकारिक विक्रेतामा पथिल होलिडेजलाई

उडातहको अञ्जेक्ट

स्टोरेज सेवा सञ्चालन

काठमाडौँ (अस) । डेटाहब प्रालिले अञ्जेक्ट स्टोरेज सेवा सञ्चालनमा ल्याएको छ । नेपालमा यो सेवा पहिलोपटक ल्याइएको कम्पनीको भनाइ छ । देशभित्र निर्माण भएको पूर्वाधारमा जुनसुकै स्थानबाट सजिलै कनेक्ट गर्न सकिने यस सेवामा विश्व प्रसिद्ध सेक्युरिटी प्रणालीबाट डेटालाई सुरक्षित गरिएको बताइएको छ । आ-आफ्नो डेटाको परिमाण तथा आवश्यकता अनुसार थपघट गरी लिन सकिने यो सेवा विदेशी एस शी स्तरीय रहेको र अन्य विदेशी सेवाभन्दा सुलभ, सुरक्षित र भरपर्दो हुनुका साथै न्यून मूल्यमा नै प्राप्त गर्न सकिने कम्पनीको भनाइ छ ।



स्वदेशमा नै यो सेवा उपलब्ध भएकाले यसबाट विदेशी मुद्रा सञ्चितिका साथ साथै नेपालमा सूचना प्रविधि क्षेत्रमा डेटालाई थप सुरक्षित र विश्वसनीय बनाउन समेत योगदान रहनेमा कम्पनी विश्वस्त रहेको बताइएको छ ।

नेपालको आफ्नै डेटा सेन्टर तथा क्लाउड सेवा प्रदायक डेटाहबले १४ वर्षदेखि नेपालमा बैंक तथा वित्त, बीमा, स्वास्थ्य, शिक्षा, सहकारी, सूचना प्रविधि लगायत विभिन्न संघ संस्थालाई डेटा सेन्टर तथा क्लाउड सेवा तथा रूपन्देहीको बुटवलबाट डिजास्टर रिकभरी सेवा निरन्तर प्रदान गर्दै आइरहेको बताइएको छ । कम्पनीले आगामी दिनमा थप विश्व स्तरीय साइबर सुरक्षा साथ सुरक्षित र उत्कृष्ट सेवा प्रदान गरिने कम्पनीको भनाइ छ ।

अम्बे स्टील्स वीरगन्ज, नेपाल	अम्बे स्टील्स लिमिटेड का.म.न.पा.वडा नं.१२, टेकु, काठमाडौँ फोन नं ०१-५३२५०२७
वार्षिक साधारण सभा सम्पन्न विवरण	
दोस्रो पटक प्रकाशित मिति २०८१।०४।०१	
यस कम्पनिको मिति २०८१।०८।१२ गते बसेका संचालक समितिको बैठकको निर्णय अनुसार यस अम्बे स्टील्स लिमिटेड को दोस्रो वार्षिक साधारण सभा २०८१ साल पौष महिना ०८ गते सोमवारको दिन विहान ११ बजे कम्पनीको कर्पोरेट अफिस टेकु काठमाडौँमा हुने भएकोले सम्पूर्ण संचालक सदस्य, संस्थापक शेयरधनी महानुभावहरुलाई उपस्थितीको लागि पत्र पठाइ सकेको व्यहोरा अनुरोध गर्दै उक्त पत्र प्राप्त नभएको खण्डमा यसै सूचनालाई आधार मानी उपस्थित भइ सभाको गरिमा बढाईदिनु हुन विनम्र अनुरोध गर्दछु ।	
दास्रो वार्षिक साधारणसभा	
स्थान : कम्पनीको रजिष्टर्ड कार्यालय,	
मिति : २०८१/०९/०८	
समय : विहान ११:०० बजे	
छलफलका विषयहरु:-	
१) विशेष प्रस्तावहरु:	
१. सञ्चालकहरुको पारीश्रमिक र भत्ता सम्बन्धमा ।	
२. कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा ९३, अन्तर्गतका कारोबारहरु छलफल तथा पारीत गर्ने सम्बन्धमा ।	
३. कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा १०५(ख) बमोजिम लिने/लिएको बैंक ऋण सम्बन्धमा छलफल तथा पारित गर्ने सम्बन्धमा ।	
४. कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा १८५ बमोजिम कम्पनी सचिव नियुक्ति गर्ने सम्बन्धमा ।	
२) सामान्य प्रस्तावहरु:	
१. सञ्चालक समितिको तर्फबाट अध्यक्षज्यूले प्रस्तुत गर्नुहुने वार्षिक प्रतिवेदन उपर छलफल गरी पारित गर्ने सम्बन्धमा ।	
२. लेखापरिक्षकको प्रतिवेदन सहितको आ.व. २०८०/२०८१ को वासलात, नाफा नोक्सान हिसाब, नगद प्रवाहको विवरण सहितको लेखा परिक्षण प्रतिवेदन उपर छलफल तथा पारित गर्ने सम्बन्धमा ।	
३. कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा १११, बमोजिम आ.व. २०८१/२०८२ को लागि लेखापरीक्षकको नियुक्त गर्ने तथा निजको पारिश्रमीक निर्धारण गर्ने सम्बन्धमा ।	
४. संचालक समितिको गठन गर्ने सम्बन्धमा ।	
५. सञ्चालक समितिको तर्फ बाट आ.व २०८०/०८८१ मा गरेको सञ्चालक समितिको निर्णयहरु अनुमोदन गर्ने सम्बन्धमा ।	
६. वार्षिक साधारण सभाको मार्डिन्युटमा हस्ताक्षर गर्न प्रतिनिधि चयन गर्ने सम्बन्धमा ।	
७. विविध विषयमा छलफल ।	
अध्यक्षज्यूको आज्ञाले	
कम्पनि सचिव	

Coca-Cola
VACANCY ANNOUNCEMENT
COUNTRY COMMERCIAL DIRECTOR
Bottlers Nepal Limited and Bottlers Nepal (Terai) Limited are manufacturers & distributors of Coca-Cola, Fanta, Sprite, Kinley and other range of products of The Coca-Cola Company in Nepal.
JOB PURPOSE: The job holder shall be responsible for the formulation of the sales strategy, safeguard and optimisation of the company's financial and human resources through the implementation of appropriate selling systems and internal controls.
The main responsibilities of the successful candidate, amongst other things will be to:
- Formulate and implement a comprehensive sales and marketing strategy to drive business growth and enhance overall value. - Develop and enforce sales best practices, ensuring compliance with international standards and regulatory requirements. - Establish key performance indicators (KPIs) and sales routines to monitor and report progress to group and country-level stakeholders. - Conduct performance management, foster talent development, and implement succession planning to build a high-performing sales team. - Implement and audit sales controls and systems to ensure efficiency, minimize risk, and optimize the sales process. - Design and deploy route-to-market strategies, setting up efficient distribution models and managing key distributor relationships. - Leverage sales information systems to enhance operational efficiency and align business operations with group strategies. - Plan and control annual sales budgets, ensuring alignment with strategic goals and monitoring performance against financial targets.
KNOWLEDGE/SKILLS/ABILITIES/WORK EXPERIENCE: - MBA in Sales & Marketing or Post Graduate Diploma in Management - Strategic sales management skills with proven people skills - Leadership acumen and a progressive achievement through building successful teams by way of employee relations & motivation 15-16 years of minimum experience in Sales & Marketing out of which at least 12 years in beverage industry. - A thorough knowledge of selling principles; Experience as Senior Manager with exposure to international markets & brands - An understanding of organizational change processes - Proven high levels of integrity
INTERESTED NEPALI CITIZENS FULFILLING THE ABOVE CRITERIA ARE INVITED TO SUBMIT THEIR APPLICATIONS ALONG WITH RESUME TO THE HR DIRECTOR AT dbasnyat@coca-cola.com.np OR BEFORE 22 DECEMBER 2024. ONLY SHORTLISTED CANDIDATES WILL BE CALLED FOR THE INTERVIEW.

व्यावसायिक
घराना ज्योति
समूह टुक्रियो

हिमा बि.क
काठमाडौं

प्रतिष्ठित व्यावसायिक घराना ज्योति समूहमा आबद्ध दाजुभाइ औपचारिक रूपमा अलग भएका छन् । २०३९ सालमै अंशबन्डा भए पनि व्यावसायिक कारोबार ज्योति समूहकै छाताभित्र रहेर गर्दै आएका मणिहर्ष ज्योतिका छोराहरू- पद्म र रूपले उक्त समूहलाई औपचारिक रूपमा अलग गराएका हुन् ।

ज्योति समूहको सम्पत्तिमा तीन जना- मणिहर्ष, पद्म र रूप ज्योतिको ३३/३३ प्रतिशत छ । तर, बुबा मणिहर्षको नाममा भएको एक तिहाइ अंश उनको निधन भएपछि पत्नी केशरीलक्ष्मी कंसाकार र उनको पनि निधनपछि पद्म र रूपकी अविवाहित बहिनी कमला कंसाकारको नाममा छ । कमला रूप ज्योतिसँग नजिक छिन् । ज्योति समूहको बहुमत शेयर रूप र कमलासँग हुँदा हाल ज्योति समूहको आधिकारिक अध्यक्ष रूप ज्योति छन् । पद्म ज्योतिले आइतवार काठमाडौँमा एक कार्यक्रम गरी साविक समूहबाट अलग भएको र अब नयाँ समूहबाट कारोबार हुने घोषणा गरे । उनका अनुसार अब उनको अध्यक्षतामा 'पद्म ज्योति समूह' गठन भएको छ । 'नयाँ समूह घोषणा भएसँगै एउटा चर्चित विरासतको नयाँ अध्याय शुरू भएको छ,' कार्यक्रममा उनले भने, '१०४ वर्षको विरासत भएको ज्योति समूहले इतिहासकालमा ठूला काम गरेको छ ।' उनका अनुसार ज्योति समूहले ४ पुस्तादेखि व्यवसाय तथा सेवाशेख्रमा हात हालेको हो ।

ज्योति समूहले सन् १९९१ मा पहिलोपटक फलाम कारखाना- हिमाल आइरन स्थापना गरेको थियो । सन् १९६५ नेपालभरका किसान र उद्योगहरूलाई एउटै छानामुनि बस्तु विक्री तथा सेवा उपलब्ध गराउने उद्देश्यले भाजुरत्न इन्जिनीयरिङ एन्ड सेल्स र १९६८ मा नेपालको पहिलो सिमेन्ट कारखाना हिमाल सिमेन्टको शुरुआत गरेको थियो । हिमाल अक्सिजन, हिमाल वायसंदेखि सन् १९६८ मा होन्डा र पछि हिरो कम्पनीका मोटरसाइकलको कारोबार यो समूहले गरेको थियो ।

पद्म ज्योति समूहको
स्वामित्वमा अब नयाँ
कारोबार

'होन्डा' अहिले पद्म ज्योतिको समूहमा छ भने हिरो चौधरी समूहमा गइसकेको छ । पद्मका छोरा सौरभले ज्योति समूहमा रहेको पुरानो शेयर यथावत रहने जानकारी दिए । 'नयाँ कारोबार तथा व्यवसायमा अब हाम्रो समूहको मात्रै स्वामित्व रहनेछ,' सौरभले भने, 'ज्योति ग्रुपमा अहिले देखिएको समस्या सहज रूपमा सल्टाउने हो । अब हामीले नयाँ तरीकाले काम गर्ने हो । हाम्रो पूर्ण स्वामित्वमा हुने कम्पनी होन्डा, हिमाल मोटो, एसआईपीएल, आइरन, फिटनेस, एए्री विजनेश छ, यसमा काकाको स्वामित्व हँदैन ।'

पद्मले नयाँ समूह घोषणा गरेपछि उनका भाइ रूप ज्योतिले भने, 'नयाँ नाम घोषणा गरेपछि हामीले साविक 'ज्योति ग्रुप'कै नाममा व्यवसाय सञ्चालन गर्नेछौं । हिमाल स्टील लगायतका कम्पनी पद्म ज्योतिको समूहमा गए पनि नाम मात्रै राखेर नहुने उनको तर्क छ । 'शेयरहोल्डर तथा दुई तिहाइको मत नहुँदासम्म नयाँ ग्रुपमा जडिन,' उनले भने । 'बुबाले सम्पत्तिका नाममा पछि कलह होला भनेर छोराहरूको विवाह हुनासाथ अंशबन्डा टुंग्याइदिनुभएको थियो । तर, व्यवसाय संयुक्त रूपमा गर्दै आएका थियौं । बुबाको के नियम थियो भने व्यवसाय अलग-अलग गर्दा हामी नै कमजोर हुन्छौं,' रूपले बुबाका कुरा स्मरण गर्दै भने, 'कारोबार एकजुट भएर गर्नुपर्छ भन्ने बुबाको सिद्धान्तले संयुक्त रूपमा एउटै ब्रान्ड समूहबाट गर्दै आएका थियौं ।' उक्त समूहमा पद्म ज्योतिको एक तिहाइ, बुबा मणिहर्षको एक तिहाइ र रूप ज्योतिको एक तिहाइ अंश थियो ।

रूपले अबको चुनौती ज्योति समूह र बुबाको विरासत जोगाउनु रहेको बताए । लुम्बिनी विकास बैंक, बुटवल पावरलगायतमा रहेको ज्योति समूहको शेयर पद्मले लान नमिल्ने पनि उनले दाबी गरे । 'पद्म ज्योतिका नयाँ कम्पनी आइसक्रिम र स्याकार (होन्डा)मा मात्रै सम्पूर्ण स्वामित्व छ अरूमा छैन,' रूपले भने । मणिहर्ष ज्योति (कंसाकार)ले सन् १९४० मा स्थापना गरेको ज्योति ग्रुपबाट औपचारिक रूपमा उनका दुई छोरा पद्म ज्योति र रूप ज्योति अलग भएका छन् । कपडाको व्यापारबाट शुरू भएको मणिहर्षको व्यवसाय हालसम्म आइपुग्दा जलविद्युत, बैंक, अटोमोबाइलदेखि आतिथ्य सेवा, एफएमसीजी उत्पादनसम्म फैलिएको छ ।



जीवनको लाि

सूर्यज्योति लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

रजिष्टर्ड कार्यालय: विराटनगर-७, मोरङ
कर्पोरेट कार्यालय, शान्ता प्लाजा, ज्ञानेश्वर, काठमाण्डौ
सम्पर्क : ०१-४३४३५४१ / ४३४३५४२
Website: www.suryajyotilife.com

प्रथम पटक प्रकाशित मिति २०८१/०८/ २६ गते

Notice in accordance with the provisions of Section 9 of the Insurer's Financial Statements Directives , 2080 issued by Nepal Insurance Authority

Statement of Financial Position As At 15th July, 2024 (Ashadh 31, 2081)			
Particulars	Notes	Current Year	Fig in NPR Previous Year
Assets			
Goodwill & Intangible Assets	4	65,406,270	67,335,716
Property and Equipment	5	309,229,852	358,743,418
Investment Properties	6	-	-
Deferred Tax Assets	7	394,597,123	578,667,874
Investment in Subsidiaries	8	-	-
Investment in Associates	9	-	-
Investments	10	34,959,986,739	28,932,719,455
Loans	11	4,178,944,904	3,868,836,623
Reinsurance Assets	12	21,424,347	38,308,707
Current Tax Assets	21	1,027,696,996	986,469,833
Insurance Receivables	13	160,562,040	140,965,779
Other Assets	14	145,263,587	109,792,539
Other Financial Assets	15	242,050,215	257,162,615
Cash and Cash Equivalent	16	717,408,474	736,117,057
Total Assets		42,222,570,548	36,075,119,616
Equity & Liabilities			
Equity			
Share Capital	17 (a)	5,011,947,797	4,545,572,100
Share Application Money Pending Allotment	17 (b)	-	-
Share Premium	17 (c)	-	37,201,855
Catastrophe Reserves	17 (d)	377,143,461	326,989,612
Retained Earnings	17 (e)	1,150,565,318	1,329,786,417
Other Equity	17 (f)	468,858,365	1,026,417,640
Total Equity		7,008,514,942	7,265,967,625
Liabilities			
Provisions	18	14,149,332	113,012,515
Gross Insurance Contract Liabilities	19	33,712,064,839	27,299,317,186
Deferred Tax Liabilities	7	-	-
Insurance Payable	20	85,050,890	115,734,999
Current Tax Liabilities	21	-	-
Borrowings	22	-	64,000,000
Other Liabilities	23	769,343,859	681,570,748
Other Financial Liabilities	24	633,446,685	535,516,543
Total Liabilities		35,214,055,605	28,809,151,991
Total Equity and Liabilities		42,222,570,548	36,075,119,616

Statement of Profit or Loss For Period 17th July, 2023 - 15th July, 2024 (For the Year Ended Ashadh 31, 2081)			
Particulars	Notes	Current Year	Fig. in NPR Previous Year
Income:			
Gross Earned Premiums	25	9,499,466,419	7,340,330,029
Premiums Ceded	26	298,232,394	196,562,147
Net Earned Premiums		9,201,234,025	7,143,767,882
Commission Income	27	-	-
Other Direct Income	28	73,588,857	53,058,920
Interest Income on Loan to Policyholders	11	369,863,237	332,553,655
Income from Investments and Loans	29	3,159,202,239	2,199,603,124
Net Gain/(Loss) on Fair Value Changes	30	-	-
Net Realised Gains/(Losses)	31	-	-
Other Income	32	317,319	(1,981,829)
Total Income		12,804,205,677	9,727,001,751
Expenses:			
Gross Benefits and Claims Paid	33	3,265,773,814	2,056,741,889
Claims Ceded	33	373,518,599	64,434,211
Gross Change in Contract Liabilities	34	6,324,396,453	5,228,655,296
Change in Contract Liabilities Ceded to Reinsurers	34	(16,884,359)	7,034,310
Net Benefits and Claims Paid		9,233,536,028	7,213,928,664
Commission Expenses	35	870,304,650	762,002,048
Service Fees	36	69,009,255	56,781,333
Other Direct expenses	37	-	-
Employee Benefits Expenses	38	724,969,499	626,241,009
Depreciation and Amortization Expenses	39	74,901,374	54,180,745
Impairment Losses	40	47,924	1,859,877
Other Operating Expenses	41	585,384,720	525,440,683
Finance Cost	42	51,682,429	42,384,553
Total Expenses		11,609,835,880	9,282,818,912
Net Profit/(Loss) For The Year Before Share of Net Profits of Associates		1,194,369,797	444,182,839
Accounted for Using Equity Method and Tax			
Share of Net Profit of Associates accounted using Equity Method	9	-	-
Profit Before Tax		1,194,369,797	444,182,839
Income Tax Expense	43	342,584,608	168,896,524
Net Profit/(Loss) For The Year		851,785,189	275,286,315
Earning Per Share	51		
Basic EPS		17.00	6.06
Diluted EPS		17.00	6.06

Statement of Other Comprehensive Income For Period 17th July, 2023 - 15th July, 2024 (For the Year Ended Ashadh 31, 2081)			
Particulars	Notes	Current Year	Fig. in NPR Previous Year
Net Profit/(Loss) For the Year		851,785,189	275,286,315
Other Comprehensive Income			
a) Items that are or may be Reclassified to Profit or Loss			
Changes in Fair Value of FVOCI Debt Instruments			
Cash Flow Hedge - Effective Portion of Changes in Fair Value			
Exchange differences on translation of Foreign Operation			
Share of other comprehensive income of associates accounted for using the equity method	9	-	-
Income Tax Relating to Above Items			
Reclassified to Profit or Loss			
b) Items that will not be Reclassified to Profit or Loss			
Changes in fair value of FVOCI Equity Instruments		123,234,830	31,719,639
Revaluation of Property and Equipment/ Goodwill & Intangible Assets			
Remeasurement of Post-Employment Benefit Obligations		7,881,072	(58,382,186)
Share of other comprehensive income of associates accounted for using the equity method	9	-	-
Income Tax Relating to Above Items		(32,778,976)	6,665,637
Total Other Comprehensive Income For the Year, Net of Tax		98,336,927	(19,996,910)
Total Comprehensive Income For the Year, Net of Tax		950,122,116	255,289,405

Statement of Changes In Equity For Period 17th July, 2023 - 15th July, 2024 (For the Year Ended Ashadh 31, 2081)															
	Fig. in NPR														
	Ordinary Share Capital	Preference Shares	Share Application Money Pending Allotment	Share Premium	Retained Earnings	Revaluation Reserves	Capital Adjustment Reserves	Catastrophe Reserve	Corporate Social Responsibility (CSR) Reserves	Insurance Fund	Fair Value Reserves	Actuarial Reserves	Deferred Tax Reserve	Employee Training Fund	Total
Restated Balance as at Shrawan 1, 2080	4,545,572,100	-	-	37,201,855	1,329,786,416	-	486,222,299	326,989,612	11,407,428	-	1,128,707,122,966	(52,412,560)	580,071,766	-	7,265,967,624
Prior Period Adjustment					4,793,685										
Transfer from acquisition															
Profit/(Loss) For the Year					851,785,189										851,785,189
Other Comprehensive Income for the Year, Net of Tax															-
i) Changes in Fair Value of FVOCI Debt Instruments															-
ii) Gains/ (Losses) on Cash Flow Hedge															-
iii) Exchange differences on translation of Foreign Operation															-
iv) Changes in fair value of FVOCI Equity Instruments											92,426,123				92,426,123
v) Revaluation of Property and Equipments/ Goodwill & Intangible Assets															-
vi) Remeasurement of Post-Employment Benefit Obligations												5,910,804			5,910,804
Transfer to Reserves/ Funds					(64,451,164)			50,153,848	10,030,770					4,266,546	-
Transfer of OCI Reserve					-						-				-
Transfer of Regulatory Reserve					-			-						-	-
Transfer to Deferred Tax Reserves					161,614,896								(161,614,896)		-
Transfer of Depreciation on Revaluation of Property and Equipment															-
Transfer on Disposal of Revalued Property and Equipment															-
Transfer on Disposal of Equity Instruments Measured at FVTOCI															-
Transfer to Insurance Contract Liabilities											(83,183,510)				(83,183,510)
Goodwill Created in merger					-		-								
CSR Expenses made during the Year					-				(808,077)						
Share Issuance Costs					(3,925,324)										(3,925,324)
-Prior period depreciation adjustment					-										-
Contribution by/ Distribution to the owners of the Company															-
i) Bonus Share Issued	466,375,697			(37,201,855)	(4,463,843)		(424,709,999)								-
ii) Share Issue	-														-
iii) Cash Dividend					(1,124,574,538)										(1,124,574,538)
iv) Dividend Distribution Tax															-
v) Others (To be specified)															-
Balance as on Ashadh end, 2081	5,011,947,797	-	-	-	1,150,565,317	-	61,512,300	377,143,461	20,630,120	-	10,494,285	(46,501,756)	418,456,870	4,266,546	7,008,514,940

आगामी साधारणसभा									
क्र.सं.	कम्पनीको नाम	आर्थिक वर्ष	स्थान	मिति	समय	प्रस्तावित लाभांश (%)		अन्य प्रस्ताव	वूक क्लोज
						बोनस	नगद		
१	एशियन हाइड्रोपावर लिमिटेड	२०८०/०८१	द ईन्ट्रान्स क्याफे, चाकुपाट, ललितपुर	पुस २	१२:३०			वार्षिक प्रतिवेदन पारित गर्ने	मङ्सिर १९
२	सामलिङ्ग पावर कम्पनी लिमिटेड	२०८०/०८१	द ईन्ट्रान्स क्याफे, चाकुपाट, ललितपुर	पुस २	१०:३०			वार्षिक प्रतिवेदन पारित गर्ने	मङ्सिर १९
३	चन्द्रागिरि हिल्स लिमिटेड	२०८०/०८१	चन्द्रागिरि हिल्स लिमिटेडको कार्यालय, थानकोट परिसर	पुस ३	११:००			सञ्चालकको नियुक्ति, वार्षिक प्रतिवेदन पारित गर्ने	मङ्सिर २१
४	सोल्टी होटल लिमिटेड	२०८०/०८१	नेपाल प्रज्ञा भवन प्रेक्षालय, कमलादी, काठमाडौं	पुस ४	११:००	१०	२६.८५	वार्षिक प्रतिवेदन पारित गर्ने	मङ्सिर १३ - पुस ४
५	नेपाल इन्फ्रास्ट्रक्चर बैंक लिमिटेड	२०८०/०८१	काकी ब्याङ्कवेट, बबरमहल, काठमाडौं	पुस ४	९:००			वार्षिक प्रतिवेदन पारित गर्ने	मङ्सिर २१
६	छयाङ्दी हाइड्रोपावर लिमिटेड	२०७९/८०, २०८०/८१	अग्रबाल भवन, कमलपोखरी, काठमाडौं	पुस ५	९:००			वार्षिक प्रतिवेदन पारित गर्ने	मङ्सिर २७
७	सपोर्ट लघुवित्त वित्तीय संस्था लिमिटेड	२०८०/८१	दुर्गा पार्टी प्यालेस, इटहरी, सुनसरी	पुस ६	११:००	१३.७७५	०.७२५	वार्षिक प्रतिवेदन पारित गर्ने	मङ्सिर १४
८	सूर्यज्योति लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०८०/८१	बिग होटल, विराटनगर	पुस ६	१०:००		२०	सञ्चालकको नियुक्ति, वार्षिक प्रतिवेदन पारित गर्ने	मङ्सिर २१
९	युनिक नेपाल लघुवित्त वित्तीय संस्था लिमिटेड	२०८०/८१	होटल सेन्ट्रल प्लाजा, बाँके	पुस १०	१०:००			वार्षिक प्रतिवेदन पारित गर्ने	पुस २
१०	फर्स्ट माइक्रोफाइनेान्स लघुवित्त वित्तीय संस्था लिमिटेड	२०८०/८१	आम्प्रालि ब्याङ्कवेट, भाटभटेनी, काठमाडौं	पुस ११	१०:००	९	०.४७	सञ्चालकको निर्वाचन, वार्षिक प्रतिवेदन पारित गर्ने	मङ्सिर २३
११	एनआरएन इन्फास्ट्रक्चर एण्ड डेभलपमेन्ट लिमिटेड	२०८०/८१	आम्प्रालि ब्याङ्कवेट, भाटभटेनी, काठमाडौं	पुस १२	९:००	५	०.२६३२	१०० प्रतिशत हकप्रद शेयर निष्कासन गर्ने, सञ्चालकको निर्वाचन, वार्षिक प्रतिवेदन पारित गर्ने	मङ्सिर २१
१२	रावा इन्र्जि डेभलपमेन्ट लिमिटेड	२०८०/८१	मानसरोवर पार्टी प्यालेस, पुरानो बानेश्वर, काठमाडौं	पुस १६	१:००			सञ्चालकको निर्वाचन/नियुक्ति, वार्षिक प्रतिवेदन पारित गर्ने	पुस २
१३	राधी विद्युत् कम्पनी लिमिटेड	२०८०/८१	दरबार रेष्ट्रो होटल एण्ड पार्टी भेन्यु, ललितपुर	पुस १८	१०:००	४.७५	०.२५	वार्षिक प्रतिवेदन पारित गर्ने	पुस ४
१४	शाइन रेसुन्ना डेभलपमेन्ट बैंक लिमिटेड	२०८०/८१	डिम्ल्याण्ड गोल्ड रिसोर्ट एण्ड होटल प्रा.लि., मणिग्राम, रूपन्देही	पुस १९	११:००	३	५	सञ्चालकको निर्वाचन, वार्षिक प्रतिवेदन पारित गर्ने	पुस ३
१५	विन नेपाल लघुवित्त वित्तीय संस्था लिमिटेड	२०८०/८१	होटल मेलम्ची क्याफे इन, मेलम्ची, सिन्धुपाल्चोक	पुस १९	११:३०			वार्षिक प्रतिवेदन पारित गर्ने	पुस ५
१६	मकर जितुमाया सुरी हाइड्रोपावर लिमिटेड	२०८०/८१	सूर्य इभेन्ट, धुम्बाराही, काठमाडौं	पुस २१	११:००			वार्षिक प्रतिवेदन पारित गर्ने	पुस ५
१७	नेपाल एसबिआई बैंक लिमिटेड	२०८०/८१	नेपाल आर्मी अफिसर्स क्लब, भद्रकाली, काठमाडौं	पुस २१	११:००	३.८	६.८५	वार्षिक प्रतिवेदन पारित गर्ने	पुस ७
१८	सानिमा मिडिल तमोर हाइड्रोपावर लिमिटेड	२०८०/८१	कुण्डालिनी दरबार ब्याङ्कवेट, चण्डोल, काठमाडौं	पुस २३	११:००			सञ्चालकको निर्वाचन/नियुक्ति, वार्षिक प्रतिवेदन पारित गर्ने	पुस ११
१९	तारागाउँ रिजेन्सी होटल्स लिमिटेड	२०८०/८१	नेपाल आर्मी अफिसर्स क्लब, भद्रकाली, काठमाडौं	पुस २४	११:३०		११	सञ्चालकको निर्वाचन, वार्षिक प्रतिवेदन पारित गर्ने	पुस ७ - पुस १८
२०	उपकार लघुवित्त वित्तीय संस्था लिमिटेड	२०८०/८१	होटल सेन्टर प्लाजा कोहलपुर, बाँके	पुस २४	११:००			वार्षिक प्रतिवेदन पारित गर्ने	पुस ८
२१	माथिल्लो मैलुङ खोला जलविद्युत् लिमिटेड	२०८०/८१	सेलिब्रेशन् हाइट्स, सुकेधारा, काठमाडौं	पुस २५	११:००			वार्षिक प्रतिवेदन पारित गर्ने	पुस १२
२२	नेपाल हाइड्रो डेभलोपर लिमिटेड	२०८०/८१	लिसरा रिसेप्सन, भगवती बहाल नक्साल, काठमाडौं	पुस २५	११:००	८	०.४२	वार्षिक प्रतिवेदन पारित गर्ने	पुस ८
२३	अपर सोल हाइड्रो इलेक्ट्रिक कम्पनी लिमिटेड	२०८०/८१	लिसरा रिसेप्सन, भगवती बहाल नक्साल, काठमाडौं	पुस २६	१०:००			सञ्चालकको निर्वाचन, वार्षिक प्रतिवेदन पारित गर्ने	पुस ८

जलविद्युत् कम्पनीहरूको ५२ हप्ताको उच्च र न्यून मूल्यको तथ्यांक (२०८१ मङ्सिर २७)				
क्र.सं.	कम्पनीको नाम	बजार मूल्य	५२ हप्ताको उच्च विन्दु	५२ हप्ताको न्यून विन्दु
१	कुथेली वुखरी स्मल हाइड्रोपावर लिमिटेड	३०००	३१६०	७८१.१
२	रिभर फल्स पावर लिमिटेड	१०५०.६	१०८९	२३०.१
३	सुपर मादी हाइड्रोपावर लिमिटेड	१०४६	१११६	३६१.१
४	मिड सोलु हाइड्रोपावर लिमिटेड	१०३९	११८०	३६८
५	सुपरमाई हाइड्रोपावर लिमिटेड	१०११	१२८३	५५२
६	भगवति हाइड्रोपावर डेभलपमेन्ट कम्पनी लिमिटेड	९८४	१३६१.७	४५२
७	शुभ्रम पावर लिमिटेड	९८३	११०९.६	६१९
८	माण्ड हाइड्रोपावर लिमिटेड	९०१.१	१४९३.१	५३४
९	मन्दाकिनी हाइड्रोपावर लिमिटेड	८८२	११०१	३४९
१०	थ्रीस्टार हाइड्रोपावर लिमिटेड	८७५	१२३१	३९९.१
११	रावा इन्र्जि डेभलपमेन्ट लिमिटेड	८०८	९५०.६	३७६.३
१२	सिक्लेस हाइड्रोपावर लिमिटेड	७९६	९७२	४०८.७
१३	बाराही हाइड्रोपावर पब्लिक लिमिटेड	७८७	८३५	४०३.१
१४	सयपत्री हाइड्रोपावर लिमिटेड	७८५	८६३.९	४१६
१५	अप्पर स्याङ्खे हाइड्रोपावर लिमिटेड	७६०	९६१	३५५
१६	नेपाल हाइड्रो डेभलोपर लिमिटेड	७५४.८	७७३	३४६.४
१७	माथिल्लो मैलुङ खोला जलविद्युत् लिमिटेड	७४७	८३०	२९१.४
१८	अपर हेवाखोला हाइड्रोपावर कम्पनी लिमिटेड	७३६	७८४.५	२९७.९
१९	इष्टर्न हाइड्रोपावर लिमिटेड	७३६	९९७	३३८.१
२०	एशियन हाइड्रोपावर लिमिटेड	७३४	९०४	३५६
२१	रू रू जलविद्युत् परियोजना लिमिटेड	७१८.१	९२६.८	४८४.९
२२	माउन्टेन इनर्जी नेपाल लिमिटेड	७०६	८०९.५	४९८.१
२३	भिजन लुम्बिनी उर्जा कम्पनी लिमिटेड	७०३.७	८१६	३६५.३
२४	चिरुखा हाइड्रोपावर लिमिटेड	६९२.१	७८३	३००
२५	ईडवा हाइड्रोपावर लिमिटेड	६८२.१	७३४	२६३
२६	दोल्ती पावर कम्पनी लिमिटेड	६६९	७४२	२७१.९
२७	माईखोला हाइड्रोपावर लिमिटेड	६५५	७१४	२६३
२८	युनाइटेड इदी मदी एण्ड आर.वि. हाइड्रोपावर लिमिटेड	६५०	६९९.८	३०२.९
२९	विन्ध्यबासिनी हाइड्रोपावर डेभलपमेन्ट कम्पनी लिमिटेड	६४७.३	८२९.७	३४९.५
३०	मकर जितुमाया सुरी हाइड्रोपावर लिमिटेड	६३८	७७०	२६९
३१	भूगोल इनर्जी डेभलपमेन्ट कम्पनी लिमिटेड	६३७	६५९.९	२४०
३२	अप्पर सोलु हाइड्रो इलेक्ट्रिक कम्पनी लिमिटेड	६१०	६७९	२५८
३३	मेन्स्त्रियाम हाइड्रोपावर लिमिटेड	५७९	६७०	२५१
३४	मोलुङ्ग हाइड्रोपावर कम्पनी लिमिटेड	५७४.३	६३७	२९७.९
३५	तेह्रथुम पावर कम्पनी लिमिटेड	५६३.२	७२३	३४६.२
३६	चिलिमे जलविद्युत् कम्पनी लिमिटेड	५६०	६९७	४२६.३
३७	मैलुङ खोला जलविद्युत् कम्पनी लिमिटेड	५६०	७३५	३४४.३
३८	त्रिशूली जलविद्युत् कम्पनी लिमिटेड	५६०	६६०	३३२
३९	माया खोला हाइड्रोपावर कम्पनी लिमिटेड	५५४	५५९	२२६.८
४०	पिपुल्स हाइड्रोपावर कम्पनी लिमिटेड	५५३.२	६७०	२५२
४१	सगरमाथा जलविद्युत् कम्पनी लिमिटेड	५४९	८००	२७३
४२	ग्रीन मेन्वर्स लिमिटेड	५४७	६९९.९	३७८.१
४३	सामलिङ्ग पावर कम्पनी लिमिटेड	५४४	७६६	३७७.५
४४	दोदी खोला जलविद्युत् कम्पनी लिमिटेड	५४३	५७६	२४०
४५	सानिमा माई हाइड्रोपावर लिमिटेड	५३८.५	६८५	३१६
४६	कालिका पावर कम्पनी लिमिटेड	५३७.२	६०६.९	३२०
४७	सानिमा मिडिल तमोर हाइड्रोपावर लिमिटेड	५३२	५९६	२६०
४८	पिपुल्स पावर लिमिटेड	५२८.१	६८३.४	२३३.३
४९	राप्ती हाइड्रो एण्ड जनरल कन्स्ट्रक्सन लिमिटेड	५१९.९	५३३.४	२२०.१
५०	अप्पर लोहोरे खोला हाइड्रोपावर कम्पनी लिमिटेड	५१७	५४०	२४५
५१	हिमालयन हाइड्रोपावर लिमिटेड	५१२	५६०	२३१
५२	बुद्धभूमी नेपाल हाइड्रोपावर कम्पनी लिमिटेड	५०७.१	७४२	३४०
५३	साहस उर्जा लिमिटेड	४९५	७२५	४०९.५
५४	श्वेत-गंगा हाइड्रोपावर एण्ड कन्स्ट्रक्सन लिमिटेड	४८१.८	४३५.५	२५२
५५	मनकामना इन्जिनियरिङ्ग हाइड्रोपावर लिमिटेड	४७२	४८९.८	२३३
५६	रसुवागढी हाइड्रोपावर कम्पनी लिमिटेड	४५४.१	५२७	२६०.३
५७	वरुण हाइड्रोपावर कम्पनी लिमिटेड	४४९	४७२	२११
५८	छयाङ्दी हाइड्रोपावर लिमिटेड	४२७	४४७	२३८
५९	जोशी हाइड्रोपावर डेभलपमेन्ट कम्पनी लिमिटेड	४१४	४९०	२०७.८
६०	बृत्तवल पावर कम्पनी लिमिटेड	४११.९	५३६.५	२८४.४
६१	हिमालयन पावर पाटनर लिमिटेड	४०८	४३६	२२१
६२	खानीखोला हाइड्रोपावर कम्पनी लिमिटेड	४००	४७५	१९१.५
६३	राधी विद्युत् कम्पनी लिमिटेड	३९४	४७७	२१५.३
६४	न्यादी हाइड्रोपावर लिमिटेड	३८०.३	४३६.४	२१९.६
६५	सान्जेन जलविद्युत् कम्पनी लिमिटेड	३६८	४४२	२५९
६६	बलेफी हाइड्रोपावर लिमिटेड	३६३	५२०	२२३.५
६७	मध्य भोटेकोशी जलविद्युत् कम्पनी लिमिटेड	३५२	४३३	२७७.१
६८	युनाइटेड मोदी हाइड्रोपावर लिमिटेड	३४०	३९४	१७८
६९	सिनर्जी पावर डेभलपमेन्ट लिमिटेड	३३४.९	३८९	१९२.१
७०	मोदी ईनर्जी लिमिटेड	३१९.५	३७५	१८५.५
७१	दिव्यश्वरी हाइड्रोपावर लिमिटेड	३१२	३५०	१५४.१
७२	युनियन हाइड्रोपावर लिमिटेड	२९८	३४६	१८०.३
७३	पाँचथर पावर कम्पनी लिमिटेड	२९१.३	३६७.२	२१४
७४	यूनिभर्सल पावर कम्पनी लिमिटेड	२८८.५	३४५	१८३
७५	पञ्चकन्या माई हाइड्रोपावर लिमिटेड	२८६.२	३४०.६	२०६
७६	डादी ग्रुप पावर लिमिटेड	२७८.९	५७१	२१०
७७	माउन्टेन हाइड्रो नेपाल लिमिटेड	२७४.६	३७९	२०२.१
७८	अपि पावर कम्पनी लिमिटेड	२७३.५	३९०	१६२
७९	अरुण भ्याली हाइड्रोपावर डेभलपमेन्ट कम्पनी लिमिटेड	२६५.१	३४९	१४९
८०	सिंगटी हाइड्रो इनर्जी लिमिटेड	२५१	३३४.४	१४३.१
८१	ग्रीनलाईफ हाइड्रोपावर लिमिटेड	२४९	३३६	१९६
८२	अरुण कावेली पावर लिमिटेड	२४५.५	३२६	१५७.२
८३	हिमालय उर्जा विकास कम्पनी लिमिटेड	२४१.३	३३५.५	१८३.६
८४	शिव श्री हाइड्रोपावर लिमिटेड	२४१	२८१.१	१४८
८५	रिडी पावर कम्पनी लिमिटेड	२३४.७	३२०	१५४.५
८६	नेशनल हाइड्रोपावर कम्पनी लिमिटेड	२२३.५	२९०	१३६
८७	घनेम्ची हाइड्रो लिमिटेड	२१८.२	२८३	१४९
८८	लिवर्टी इनर्जी कम्पनी लिमिटेड	२१३.९	३४४	१५७.२
८९	अपर तामाकोशी हाइड्रोपावर लिमिटेड	२१०.५	२७५	१५२.१
९०	आखुखोला जलविद्युत् कम्पनी लिमिटेड	२०९.५	२४४.९	१५०.९
९१	हिमाल दोलखा हाइड्रोपावर कम्पनी लिमिटेड	२०७.५	२७३	१२३.३

वाणिज्य बैंकहरूको ५२ हप्ताको उच्च र न्यून मूल्यको तथ्यांक (२०८१ मङ्सिर २७)				
क्र.सं.	कम्पनीको नाम	बजार मूल्य	५२ हप्ताको उच्च बिन्दु	५२ हप्ताको न्यून बिन्दु
१	स्टयाण्डर्ड चार्टर्ड बैंक लिमिटेड	६७४	७९०	४९७.४
२	एभरेष्ट बैंक लिमिटेड	५९६	७९०	४८७.३
३	नविल बैंक लिमिटेड	५२०	७००	४१९
४	नेपाल एसबिआई बैंक लिमिटेड	४५८	५४९	२६८.६
५	एनआईसी एशिया बैंक लिमिटेड	४०३	५७३	३४१.६
६	कृषि विकास बैंक लिमिटेड	३३३	४२८.४	२२०.५
७	सानिमा बैंक लिमिटेड	३१०.९	३८२	२२८
८	सिद्धार्थ बैंक लिमिटेड	३१०.१	३८०	२१२.२
९	नेपाल बैंक लिमिटेड	२६८.५	३३७.५	१९५.१
१०	प्राइम कमर्सियल बैंक लिमिटेड	२६४.९	३२९	१८६
११	हिमालयन बैंक लिमिटेड	२४७	३१२.१	१६७.१
१२	एनएमबि बैंक लिमिटेड	२४७	३००	१६२
१३	माछापुच्छ्रे बैंक लिमिटेड	२४५	२९५	१५७.८
१४	लक्ष्मी सन्तराइज बैंक लिमिटेड	२३८	३००	१४३.६
१५	ग्लोबल आइएमई बैंक लिमिटेड	२२६	३०२	१७०
१६	प्रभु बैंक लिमिटेड	२२५	२९७	१३२
१७	नेपाल इन्भेष्टमेण्ट मेगा बैंक लिमिटेड	२२१.१	२९५	१४७.४
१८	सिटिजन्स बैंक इन्टरनेसनल लिमिटेड	२२०	२९६	१५२.५
१९	कुमारी बैंक लिमिटेड	२२१.९	२७२.९	१२९.६

आंशिक

अभियान

निष्कासनमै छन् चार कम्पनीको हकप्रद शेयर

कम्पनीको नाम	निष्कासनमा आएको किता	नि्कासन मिति	आवेदन दिने अन्तिम दिन
लिवर्टी इनर्जी लाइफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (नेपाल)	७,५००,०००	मङ्सिर १६	पुस ७ गते
एनएलजी इन्स्योरेन्स	२३,४६८,०००	मङ्सिर १२	पुस २ गते
बलेफी हाइड्रोपावर जम्मा	९,६३१,२२०	मङ्सिर ११	पुस १ गते
	१८,२७९,७००	मङ्सिर २७	पुस १७ गते
	४८,८७८,९२०		
स्रोत: सीडीएससी			

काठमाडौँ (अस) । धितोपत्र प्राथमिक बजारमा हाल चार कम्पनीहरूको कुल ५ करोड ८८ लाख ७८ हजार ९२० किता हकप्रद शेयर निष्कासनमा रहेका छन् । लिवर्टी इनर्जीको ७५ लाख किता, लाइफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (नेपाल) को २ करोड ३४ लाख ६८ हजार किता, एनएलजी इन्स्योरेन्सको ९६ लाख ३१ हजार २२० किता र बलेफी हाइड्रोपावरको १ करोड ८२ लाख ७९ हजार ७०० किता हकप्रद शेयर निष्कासनमा रहेको हो ।

यीमध्ये एनएलजी इन्स्योरेन्सको हकप्रद शेयर खरीद गर्ने पुस १ गते सोमवार (आज) अन्तिम दिन रहेको छ । कम्पनीले कात्तिक २६ गतेसम्म कायम शेयरधनीहरूका लागि मङ्सिर ११ गतेदेखि ६२ दशमलव ५६ प्रतिशत हकप्रद शेयर निष्कासन गरेको हो । उक्त अनुपातमा कम्पनीको ९६ लाख ३१ हजार २२० किता हकप्रद शेयर निष्कासन गरेको हो । कम्पनीले नियामक निकाय नेपाल बीमा प्राधिकरणको निर्देशन बमोजिम २ अर्ब ५० करोड चुक्तापूँजी कायम गर्न हकप्रद शेयर निष्कासन गर्न लागेको हो । यो हकप्रद शेयर निष्कासन तथा बाँडफाँटपछि कम्पनीको चुक्तापूँजी २ अर्ब ५० करोड २६ लाख रुपैयाँ कायम हुनेछ ।

पूँजी वृद्धिकै लागि लाइफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (नेपाल)ले पनि हकप्रद शेयर निष्कासन गरिरहेको छ । लाइफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (नेपाल)ले हाल कायम चुक्तापूँजीको आधारमा ८८ दशमलव ४४१६८ प्रतिशत हकप्रद शेयर मङ्सिर १६ गतेदेखि निष्कासन गरेको हो । उक्त अनुपातमा कम्पनीले कात्तिक ८ गतेसम्म कायम शेयरधनीहरूका लागि २ करोड ३४ लाख ६८ हजार

कात्तिक मसान्तसम्ममा पाँच वित्त कम्पनी घाटामा

कम्पनीको नाम	कात्तिक मसान्तसम्मको नाफा /नेक्सान (रु. दश लाखमा)	
	आव २०८१/८२	आव २०८०/८१
प्रोग्रेशिभ फाइनान्स	१५८.८१	(१०२.०६)
मन्जुश्री फाइनान्स	१५३.३९	११३.९२
आइसिएफसि फाइनान्स	८४.५८	१९.२७
जानकी फाइनान्स	७५.४८	७६०
गुडविल फाइनान्स	५६.३२	(३९.७७)
सेन्ट्रल फाइनान्स	५०.८८	(१८.३९)
गोर्खाज फाइनान्स	३६.१३	५२.०२
मल्टीपरपस फाइनान्स	२४.२४	८.७२
श्री इन्भेष्टमेन्ट एण्ड फाइनान्स	८.८९	३.०१
नेपाल फाइनान्स	६.८२	(२२.४४)
बेष्ट फाइनान्स	(२३.३२)	(२१.९४)
समुद्धि फाइनान्स	(२६.३७)	(९३.९७)
पोखरा फाइनान्स	(६४.२७)	(५१.८२)
रिलायन्स फाइनान्स	(१०५.५६)	४६.८१
गृहेश्वरी मर्चेण्ट बैकिङ्ग एण्ड फाइनान्स	(१४५.७३)	(५३.१०)

स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैंक

काठमाडौँ (अस) । कात्तिक मसान्तसम्ममा सूचीकृत १५ वित्त कम्पनीहरूमध्ये पाँच कम्पनी घाटामा रहेका छन् । नेपाल राष्ट्र बैंकले सार्वजनिक गरेको तथ्यांकअनुसार कात्तिक मसान्तसम्ममा बेष्ट, समुद्धि, पोखरा, रिलायन्स र गृहेश्वरी मर्चेण्ट बैकिङ्ग एण्ड फाइनान्स घाटामा रहेका हुन् । यी कम्पनीहरूमध्ये सबैभन्दा बढी गृहेश्वरी मर्चेण्ट बैकिङ्ग एण्ड फाइनान्स कात्तिक मसान्तसम्ममा रू. १४ करोड ५७ लाख घाटामा रहेको छ ।

आईपीओ अपडेट (वैदेशिक रोजगारीमा रहेका नेपाली)			
कम्पनी	गाइडियन माइक्रो लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड		
दिन	२०८१ मङ्सिर ३० गते		
आईपीओ निष्कासन भएको मूल्य	रु. १००		
कुल निष्कासन किता	२ लाख २५ हजार		
आवेदक संख्या	४३ हजार ४४२		
आवेदन परेको किता	२३ लाख ७० हजार ७९०		
आवेदन परेको रकम	२३ करोड ७० लाख ७९ हजार		
निष्कासनको तुलनामा माग	१०.४४ गुणा		
निष्कासन बन्द हुने मिति	२०८१ पुस ३ गते		
विक्री प्रबन्धक	कुमारी क्यापिटल लिमिटेड		
स्रोत : सीडीएससी			

उत्पादन तथा प्रशोधन कम्पनीहरूको ५२ हताको उच्च र न्यून मूल्यको तथ्यांक (२०८१ मङ्सिर २७)					
क्र.सं.	कम्पनीको नाम	बजार मूल्य	५२ हताको उच्च विन्द	५२ हताको न्यून विन्द	
१	युनिलिभर नेपाल लिमिटेड	४७४००	५६८०५.८	३७४००	
२	बोटलर्स नेपाल (बालाजु) लिमिटेड	१६४६४	२३७६५.६	३३३०.५	
३	बोटलर्स नेपाल (तगडी) लिमिटेड	१४४२४	१८१००	११७००	
४	हिमालयन डिप्टिलरी लिमिटेड	१३४०	२१५४	११४०	
४	सर्वोत्तम सिमेन्ट लिमिटेड	७८०	१०८३	४५६	
६	विश्वम सिमेन्ट्स लिमिटेड	५७३	७७९.९	४४९	
७	घोराही सिमेन्ट इण्डष्ट्री लिमिटेड	४८८	६६८	४४२.२	
८	सोनापुर मिनरल्स् एण्ड आयल लि	४६७	६२४	३४७	

नेपाल हाइड्रो डेभलोपरले बोलायो साधारणसभा

काठमाडौँ (अस) । नेपाल हाइड्रो डेभलोपर लिमिटेडले पुस २५ गते १८औँ वार्षिक साधारणसभा बोलाएको छ । मङ्सिर २८ गते बसेको कम्पनीको सञ्चालक समितिको बैठकले काठमाडौँको नक्सालस्थित लिसारा रिसेप्सनमा विहान ११ बजे सभा गर्ने निर्णय गरेको हो ।

सभाले गत आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को वार्षिक प्रतिवेदन सहितका वित्तीय विवरणहरू पारित गर्नुका साथै चालू आर्थिक वर्षको लागि लेखापरीक्षक नियुक्ति र निजको पारिश्रमिक निर्धारणको विषय टुंग्याउनेछ ।

गत वर्षको मुनाफाबाट कम्पनीले हाल कायम चुक्तापूँजी ३५ करोड ९४ लाख ४१ हजार रुपैयाँको आधारमा ८ प्रतिशत बोनस शेयर र शून्य दशमलव ४२ प्रतिशत नगद लाभांश (कर प्रयोजनार्थ) वितरणको प्रस्ताव गरेको छ । उक्त प्रस्तावलाई सभाले अन्तिम स्वीकृति प्रदान गर्नेछ ।

सभा प्रयोजनका लागि कम्पनीले पुस ८ गते एक दिन बुक क्लोज गर्ने निर्णय गरेको छ । बुक क्लोजको आधारमा पुस ७ गतेसम्म कायम शेयरधनीहरूले मात्र सभामा भाग लिन र लाभांश प्राप्त गर्न सक्नेछन् ।

नेपाल धितोपत्र बोर्डमा पाइपलाईनमा रहेका ऋणपत्र						
क्र.सं.	ऋणपत्रको नाम	व्याज (प्रतिशत)	अवधि (वर्ष)	निष्कासन हुने किता	सर्वसाधारणमा निष्कासन (किता)	प्राइभेट प्लेसमेन्ट (किता)
१	८% प्राइम डिबेन्चर २०९१	८.००	१०	३,०००,०००	१,२००,०००	१,८००,०००
२	८% एनआईसी एशिया डिबेन्चर २०९१	८.००	१०	५,०००,०००	२,०००,०००	३,०००,०००
३	८% शाइन रेसुझ डिबेन्चर	८.००	१०	१,०००,०००	४००,०००	६००,०००
४	६% निफ्रा उर्जा डिबेन्चर २०८८/८९	६.००	७	५,०००,०००	२,०००,०००	३,०००,०००
५	८% आरबिबिएल डिबेन्चर २०८७	८.००	७	२,५००,०००	१,०००,०००	१,५००,०००
६	८% नविल डिबेन्चर २०८९	८.००	८	३,०००,०००	१,२००,०००	१,८००,०००
७	७.५०% एभरेष्ट बैंक लिमिटेड डिबेन्चर २०९१	७.५०	१०	३,०००,०००	१,२००,०००	१,८००,०००
८	८.५% सिटिजन्स बैंक डिबेन्चर २०९०	८.५०	१०	३,०००,०००	१,२००,०००	१,८००,०००
९	७% नेपाल एसबिआई बैंक डिबेन्चर २०९०	७.००	१०	३,०००,०००	१,२००,०००	१,८००,०००
१०	९% आइसिएफसि फाइनान्स लिमिटेड डिबेन्चर २०८८	९.००	७	३००,०००	१२०,०००	१८०,०००

नेपाल धितोपत्र बोर्डमा पाइपलाईनमा रहेका आईपीओ						
क्र.सं.	कम्पनीको नाम	सेक्टर	निष्कासन हुने किता	निष्कासन मूल्य (रु.)	विक्री प्रबन्धक	निवेदन मिति
१	डिस मिडिया नेटवर्क लिमिटेड	अन्य	१३,५८४,९५५	१००	प्रभु क्यापिटल लिमिटेड	२०८० असार १२
२	हस्पिटल फर एडभान्स् मेडिसिन एण्ड सर्जरी लिमिटेड	अन्य	१,१२५,०००	२८८	मुक्तिनाथ क्यापिटल लिमिटेड	२०८० पुस ६
३	पियोर इनर्जी लिमिटेड	अन्य	१,६००,०००	१००	नविल इन्भेष्टमेण्ट बैकिङ्ग लिमिटेड	२०८० माघ २९
४	ट्रेड टावर लिमिटेड	अन्य	१,१४८,९८०	१००	लक्ष्मी सन्राइज क्यापिटल लिमिटेड	२०७९ असार १४
५	कान्तिपुर टेलिभिजन नेटवर्क लिमिटेड	अन्य	७५०,०००	१००	सानिमा क्यापिटल लिमिटेड	२०८० जेठ २८
६	आइएमई लिमिटेड	अन्य	१,०००,०००	१००	प्रभु क्यापिटल लिमिटेड	२०८० असार २९
७	नेपाल ब्रोडकास्टीङ्ग च्यानल लिमिटेड	अन्य	१,०००,०००	५०	एनआइएमबि एस क्यापिटल लिमिटेड	२०८१ जेठ २१
८	कैलाश हेलिकप्टर सर्विसेस लिमिटेड	अन्य	३४०,०००	३२७	मुक्तिनाथ क्यापिटल लिमिटेड	२०८१ जेठ २९
९	विजनेस इन्टेन्ट ग्रुप अफ इण्डष्ट्रिज लिमिटेड	अन्य	४,५००,०००	१००	कुमारी क्यापिटल लिमिटेड	२०८१ असार २
१०	छाया देवी कम्प्लेक्स लिमिटेड	अन्य	१,४३७,६८८	४००	प्रभु क्यापिटल लिमिटेड	२०८१ भदौ २
११	याम्बालिङ्ग हाइड्रोपावर लिमिटेड	जलविद्युत्	२,८००,०००	१००	मुक्तिनाथ क्यापिटल लिमिटेड	२०८० असोज १०
१२	विकास हाइड्रोपावर कम्पनी लिमिटेड	जलविद्युत्	४,४५४,५९६	१००	प्रभु क्यापिटल लिमिटेड	२०८० मङ्सिर १९
१३	रिज लाईन इनर्जी लिमिटेड	जलविद्युत्	६,८०४,२०१	१००	प्रभु क्यापिटल लिमिटेड	२०८० मङ्सिर २५
१४	लाफिङ्ग बुद्ध पावर नेपाल लिमिटेड	जलविद्युत्	६,५७७,०००	१००	नविल इन्भेष्टमेण्ट बैकिङ्ग लिमिटेड	२०८० पुस २
१५	कालिन्चोक हाइड्रोपावर लिमिटेड	जलविद्युत्	७५०,०००	१००	आरबिबि मर्चेन्ट बैकिङ्ग लिमिटेड	२०८० माघ २२
१६	हिम रिभर पावर लिमिटेड	जलविद्युत्	१,३३०,०००	१००	सिद्धार्थ क्यापिटल लिमिटेड	२०८० माघ २८
१७	लोअर इर्खुवा हाइड्रोपावर कम्पनी लिमिटेड	जलविद्युत्	२,८०४,७५०	१००	मुक्तिनाथ क्यापिटल लिमिटेड	२०८० फागुन ११
१८	सानिमा हाइड्रोपावर लिमिटेड	जलविद्युत्	१,४७०,०००	१००	सानिमा क्यापिटल लिमिटेड	२०८० जेठ २६
१९	भुजुङ्ग हाइड्रोपावर लिमिटेड	जलविद्युत्	१,४४५,०००	१००	कुमारी क्यापिटल लिमिटेड	२०८० भदौ १३
२०	सोलु हाइड्रोपावर लिमिटेड	जलविद्युत्	२०,०००,०००	१००	नविल इन्भेष्टमेण्ट बैकिङ्ग लिमिटेड	२०८० असोज २३
२१	सान्भि इनर्जी लिमिटेड	जलविद्युत्	३,७९०,०००	१००	नेपाल एसबिआई मर्चेन्ट बैकिङ्ग लिमिटेड	२०८० भदौ २७
२२	हिल्स्टार उर्जा कम्पनी लिमिटेड	जलविद्युत्	१,११९,०००	१००	एन आई सी एशिया क्यापिटल लिमिटेड	२०८० जेठ ३१
२३	रिचेत जलविद्युत् कम्पनी लिमिटेड	जलविद्युत्	१,१७६,४५०	१००	एनआइएमबि एस क्यापिटल लिमिटेड	२०८० भदौ २९
२४	माविलुङ्ग इनर्जी लिमिटेड	जलविद्युत्	१,८९०,५३०	१००	लक्ष्मी सन्राइज क्यापिटल लिमिटेड	२०८० असोज १४
२५	टक्सार पिछुवाखोला हाइड्रोपावर लिमिटेड	जलविद्युत्	४,२३०,६८८	१००	प्रभु क्यापिटल लिमिटेड	२०८० असोज २६
२६	दरम खोला हाइड्रो इनर्जी लिमिटेड	जलविद्युत्	३,९४०,०००	१००	लक्ष्मी सन्राइज क्यापिटल लिमिटेड	२०८० भदौ ५
२७	बेनी हाइड्रोपावर प्रोजेक्ट लिमिटेड	जलविद्युत्	२,०८०,०००	१००	एनएमबि क्यापिटल लिमिटेड	२०८० असोज ५
२८	बुंगल हाइड्रो लिमिटेड	जलविद्युत्	२,९०४,०००	१००	हिमालयन क्यापिटल लिमिटेड	२०८० चैत ६
२९	कलंगा हाइड्रो लिमिटेड	जलविद्युत्	४,९००,०००	१००	सानिमा क्यापिटल लिमिटेड	२०८० चैत ६
३०	सानिगाड हाइड्रो लिमिटेड	जलविद्युत्	८,५४०,०००	१००	लक्ष्मी सन्राइज क्यापिटल लिमिटेड	२०८० चैत ६
३१	एपेक्स मकालु हाइड्रोपावर लिमिटेड	जलविद्युत्	२,४००,०००	१००	सानिमा क्यापिटल लिमिटेड	२०८० चैत १८
३२	अपोलो हाइड्रोपावर लिमिटेड	जलविद्युत्	१,४१०,०००	१००	हिमालयन क्यापिटल लिमिटेड	२०८० चैत २०
३३	गौरीशंकर पावर डेभ्लपमेन्ट लिमिटेड	जलविद्युत्	२,४००,०००	१००	नविल इन्भेष्टमेण्ट बैकिङ्ग लिमिटेड	२०८० चैत २१
३४	शिखर पावर डेभलपमेन्ट लिमिटेड	जलविद्युत्	२,९६०,०००	१००	ग्लोबल आइएमई क्यापिटल लिमिटेड	२०८० चैत ३०
३५	सिउरी न्यादी पावर लिमिटेड	जलविद्युत्	३०,३६०,७८४	१००	एनएमबि क्यापिटल लिमिटेड	२०८१ वैशाख १८
३६	सुपर खदी हाइड्रोपावर लिमिटेड	जलविद्युत्	७,५४९,०००	१००	ग्लोबल आइएमई क्यापिटल लिमिटेड	२०८१ वैशाख ३०
३७	माउण्ट एभरेष्ट पावर डेभ्लपमेन्ट लिमिटेड	जलविद्युत्	२,४८०,०००	१००	एनआइएमबि एस क्यापिटल लिमिटेड	२०८१ जेठ ६
३८	यूनिक हाईडेल कम्पनी लिमिटेड	जलविद्युत्	२,२००,०००	१००	ग्लोबल आइएमई क्यापिटल लिमिटेड	२०८१ जेठ १६
३९	आशुतोष इनर्जी लिमिटेड	जलविद्युत्	१,२००,०००	१००	एनएमबि क्यापिटल लिमिटेड	२०८१ जेठ २१
४०	हिलटन हाइड्रो इनर्जी लिमिटेड	जलविद्युत्	१,३७५,०००	१००	सानिमा क्यापिटल लिमिटेड	२०८१ जेठ २४
४१	स्नो रिभर्स लिमिटेड	जलविद्युत्	१,६२५,०००	१००	सानिमा क्यापिटल लिमिटेड	२०८१ जेठ २४
४२	भापा इनर्जी लिमिटेड	जलविद्युत्	९,४०,४७५	१००	हिमालयन क्यापिटल लिमिटेड	२०८१ जेठ ३०
४३	सूर्यकुण्ड हाइड्रो इलेक्ट्रिक लिमिटेड	जलविद्युत्	१,३७९,३४०	१००	कुमारी क्यापिटल लिमिटेड	२०८१ असार ४
४४	पुवा खोला-वान हाइड्रोपावर लिमिटेड	जलविद्युत्	१,९४६,६६०	१००	लक्ष्मी सन्राइज क्यापिटल लिमिटेड	२०८१ असार ५
४५	मादमे खोला हाइड्रोपावर लिमिटेड	जलविद्युत्	३,२५०,०००	१००	मुक्तिनाथ क्यापिटल लिमिटेड	२०८१ साउन १३
४६	निलगिरी खोला हाइड्रोपावर कम्पनी लिमिटेड	जलविद्युत्	४,३२०,०००	१००	प्रभु क्यापिटल लिमिटेड	२०८१ साउन २२
४७	पिपुल्स इनर्जी लिमिटेड	जलविद्युत्	६,६००,०००	१००	सानिमा क्यापिटल लिमिटेड	२०८१ साउन २३
४८	चम्पावती हाइड्रोपावर लिमिटेड	जलविद्युत्	१,६००,०००	१००	आरबिबि मर्चेन्ट बैकिङ्ग लिमिटेड	२०८१ कात्तिक ४
४९	हीम पर्वत हाइड्रोपावर लिमिटेड	जलविद्युत्	५,९१५,०००	१००	सिटिजन्स क्यापिटल लिमिटेड	२०



रामेश्वर खनाल
पूर्व अर्थसचिव
संयोजक, उच्चस्तरीय आर्थिक सुधार सुभाब आयोग

राजनीतिक दलमा स्वार्थ समूहको लगानी नरोकी गरिने आर्थिक सुधारको अर्थ छैन

सन् १९९० को शुरुआत (२०४८ सालतिर) लिइएको पहिलो चरणको आर्थिक सुधार पछि नयाँ चरणको आर्थिक सुधार ल्याउन भनेर तपाईंको नेतृत्वमा उच्चस्तरीय सुभाब आयोग गठन भएको छ । यस आयोगको 'म्यान्डेट' बताइदिनुस् । यो विगत ३० वर्षयता लिन खोजिएको सबैभन्दा ठूलो सुधार प्रयास हो ?

सन् १९९० को शुरुआतमा हामीले ठूलो आर्थिक सुधार गर्‍यौं । त्यसबेला भएको सुधारलाई हामी पहिलो पुस्ताको सुधार भन्छौं । किनभने त्यसअघि अर्थतन्त्रका धेरै क्षेत्र लगानीका लागि बन्द थिए । निजीक्षेत्रले स्वतन्त्र रूपमा व्यापार गर्न पाउँदैनथ्यो । हवाई सेवा, बैकिङ र ऊर्जामा निजी लगानीमा बन्देज थियो । ठूला उद्योगका कतिपय क्षेत्रमा प्रवेश खुला भए पनि सञ्चालनका लागि अनुमतिपत्र लिनुपर्‍थ्यो । त्यसैले खुला भएको क्षेत्रमा पनि काम गर्न सहज थिएन । पहिलो पुस्ताको सुधारले निजीक्षेत्रको प्रवेशमा रहेको रोकबाट करीब पूर्ण रूपमा खोलिदियो । स्वदेशी निजीक्षेत्रलाई सबैजसो क्षेत्र खोलिदियो भने विदेशी लगानीकर्ताका लागि केही सीमासहित प्रवेश गर्ने सुविधा दियो । यो एक हिसाबले 'बिग ब्याङ' सुधार थियो । यसले उच्च आर्थिक वृद्धि, रोजगारी सृजना र औद्योगिकीकरण विकासमा सहयोग पुर्‍यायो ।

यसपछि नेपालको अर्थतन्त्रमा उद्योग क्षेत्रको योगदान करीब १३ प्रतिशतसम्म पुगेको थियो नेपालको निर्यात आयातको करीब ४५ प्रतिशत पुगेको थियो । भारतसँगको व्यापार जम्मा अन्तरराष्ट्रिय व्यापारको ५० प्रतिशतजति पुगेको थियो, जुन अहिले बढेर ६९ प्रतिशत पुगेको छ । ऐतिहासिक रूपमा त्यसबेलाको सुधारले देशको अर्थतन्त्रमा एउटा 'बिग पुश' दियो । त्यसपछि पनि आर्थिक सुधार नभएको होइन । त्यसपछि २०५८ सालमा आयर ऐन पूर्ण रूपमा परिर्वतन गरियो र भन्सार ऐनमा पनि व्यापक सुधार ल्याइयो । नयाँ मूल्य अभिवृद्धिकर सम्बन्धी ऐन आयो । कर प्रशासनको विधि नै परिवर्तन भयो । कर अधिकृतको तजविजी अधिकारलाई हटाई स्वयम् कर निर्धारण प्रणालीमा नेपाल गयो ।

स्वास्थ्य र शिक्षा क्षेत्रमा पनि सुधार नभएका होइनन् । तर यसबीचमा 'बिग ब्याङ' सुधार भएनन् । किनभने परिस्थितिजन्त्य कारण पनि हो । देशमा द्वन्द्व थियो र संस्थाहरू बलिया भएका थिएनन् । बजारलाई सही ठाउँमा डोर्‍याउन संस्थाहरू सक्षम थिएनन् । त्यसैले बीचका सुधारहरू जनताको नजरमा देखिने खालका भएनन् । कतिपय सुधार निकै राम्रा पनि भए । जस्तै- धितोपत्र बजारमा त्यसबेला केही थिएनन् । अहिले सिडिएस आयो, डिम्याट भयो र नियमनकर्ताको रूपमा स्ट्याण्डर्ड बोर्ड स्थापना भयो । पूँजी बजार, वित्त बजार, शिक्षा र स्वास्थ्यमा थुप्रै सुधार भए । तर ती ठूलो सुधार थिएनन् । त्यसकारण आममानिस र विज्ञहरूले सन् १९९० को जस्तै 'बिग ब्याङ' सुधारको माग गरको सन्दर्भमा अहिले गर्न लागिएको सुधारलाई दोस्रो पुस्ताको सुधार भन्न खोजिएको हो । यथार्थमा यो दोस्रो पुस्ताको सुधार होइन ।

अब गर्न लागिएको दोस्रो पुस्ताको सुधार र पहिलो पुस्ताको सुधारमा फरक के हुन्छ ? आयोगले सरकारलाई सुभाबका लागि के कस्ता कुरामा विशेष जोड दिनेछ ? त्यसबेलाको सुधार सजिलो थियो । ढोका मात्र खोले पुर्‍यो । अहिले पनि कतिपय क्षेत्रमा केही ढोका बन्द छन् । तर अहिले गर्नुपर्ने सुधार बढ्पक्षीय छ । अहिले सिन्डिकेटको कारण यातायात लगायत कतिपय क्षेत्रमा बजारमा प्रवेश गर्न अवरोध छ । त्यो बेलाको अवरोध राज्यले नै सृजना गरेको थियो र राज्यले त्यो अवरोध हटाए पुर्‍यो भने अहिले नीति अन्तरनिकाय समन्वयको कारण अवरोध छ । तपाईंसँग जलविद्युत्को अनुमतिपत्र छ । तर काम गर्न जाँदा स्थानीयले जग्गा अधिग्रहण गर्न दिँदैनन् र वन मन्त्रालयले अवरोध गर्छ । अहिले धेरैखाले तत्त्वले अवरोध सृजना गरेका छन् । यस्तो अवरोध हटाउन सरकारले नीति तथा नियम बनाएर मात्र सम्भव हुँदैन । दोस्रो फरक चाहिँ अहिले आम मानिसको दृष्टिमा नेपालको सार्वजनिक संस्थाहरूले दिनुपर्ने सेवा राम्ररी दिएका छैनन् । खासगरी स्वास्थ्य क्षेत्रमा नियमन एकदमै कमजोर छ । तपाईंले बजारमा थर्मोमिटर किन्नुभयो भने थर्मोमिटर प्रमाणीकरण गरिएको हो कि होइन भनेर जाँच गर्नुपर्‍यो भने त्यो पाईँदैन । शिक्षामा पनि त्यस्तै छ । यस्तो कुरा नियमन गर्ने संस्था सरकारभित्र मात्र हुनुपर्छ भन्ने होइन । तर ग्राहकले पाउने गुणस्तरलाई प्रमाणीकरण गर्न कुनै न कुनै संस्था हुनु जरुरी छ । बजारलाई सही तरीकाले चलाउन र चल्न दिन यस्तो संस्था चाहिन्छ । यस्ता संस्था कि त छुँदै छैनन् कि कमजोर छन् । यस्ता संस्था गलत तरीकाले

बनाइयो भने पनि रेन्ट सिफिङ (राज्यको नीतिनियममा प्रभाव पारी आफूले फाइदा लिने प्रवृत्ति) र भ्रष्टाचार बढ्छ । तेस्रो फरक भनेको सन् १९९० को शुरुआतमा हाम्रो भन्सार दर भने उच्च थियो । सन् २००४ मा हामीले विश्व व्यापार संगठनको सदस्यता लिएपछि मात्र समग्रमा भन्सार घटाएको हो । सन् १९९० को आर्थिक सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत भन्सार घटाइएको होइन । १९९० दखि २००३ सम्मको समय नेपालमा सुधारको लागि स्वर्णिम युग थियो । त्यो बेला एकातिर उदारवादले मानिसहरूलाई लगानी गर्न सबै क्षेत्र खुला गरियो । अर्कोतिर उच्च भन्सार दरमाफत राज्यका स्वदेशी उद्योगलाई संरक्षण पनि उत्तिकै थियो ।

८-९ वर्षको उक्त समय उद्योगहरूले प्रयोग गरेको हुनाले उद्योगहरू तीव्र रूपमा विकास भए । विदेशी लगानी पनि आयो, तर केही फर्किँए पनि । अमेरिकी एल्युमिनियम कम्पनी अल्कोबा, कोडाक, कोडाक, विराट एग्रो आदि उद्योग आएर पनि फर्केँर गए । तर डाबर, युनिलिभर, आरती स्टिप्स नेपालमै बस्थो । तर सन् २००४ पछि नेपालमा उद्योग खोलेर भारत निर्यात गर्न बेफाइदा भयो । किनभने भन्सारको संरक्षण हुन पाएन । एक त भारतसँगको व्यापार सन्धि अनुसार भारतीय सामानमा कम भन्सार लाग्ने भएकाले ठूलो मात्रामा भारतीय सामान नेपाल आउन थाल्यो । भारतीय कृषि वस्तुमा शून्य भन्सार दर छ, जसले गर्दा भारतीय कृषि वस्तुले नेपालको बजार खायो । अर्कोतर्फ द्वन्द्व पनि चर्किँदै गयो, जसले लगानीको वातावरण भएन । अनि उद्योगको वृद्धिदर घट्यो ।

हामीले भन्सार संरक्षणबाट जति फाइदा लिनुपर्ने थियो, त्यति दिन सकेनौं । तर अहिले भन्सार संरक्षण दिन नसकिने हुँदा गैरभन्सार माध्यमबाट स्वदेशी उद्योगलाई संरक्षण दिनुपर्छ । हामीले सम्बन्धित मुलुकको गुणस्तर प्रमाणीकरण गर्ने निकायले प्रमाणीकरण गरेको सामान मात्र आयात गर्ने नीति दिन सक्छौं, जसले गर्दा जस्तोसुकै वस्तु नेपाल छिउँदैन ।

हामीकहाँ गुणस्तर प्रमाणित गर्ने प्रयोगशाला छैन भने सम्बन्धित देशकै प्रमाणीकरण गर्ने निकायको प्रमाणपत्र माग्न सक्छौं । विश्व व्यापार संगठनको नियमको वरि्षालाप नहुने गरी गैरभन्सार माध्यम प्रयोग गर्नुपर्ने हुन्छ । राष्ट्रिय हित र मुलुकका नागरिकको स्वास्थ्यलाई हेरेर यस्तो कदम लिन सकिन्छ । आयातको क्रममा स्टाउ कुहिन नदिन प्रयोग गरिएको रसायन के हो, त्यसको प्रमाण देऊ भन्न सक्छौं । अहिले नेपालमै उत्पादित कतिपय कृषि उत्पादनले बजार पाएको छैन । तिनले स्वदेशमा बजार पाउने स्थिति बन्छ ।

चौथो फरक हो- २०४८ देखि २०५१ सालसम्म तीन वर्ष सरकार असाध्यै स्थिर भयो । त्यति स्थिर सरकार त अहिले दुई तिहाइको सरकार बने पनि छैन । त्यति बेला मेडिकल कलेज, महत्त्वपूर्ण पूर्वाधारहरूका उद्योग र चिनी मिलहरू खुले । एउटा मेडिकल कलेज खोल्न बिहान १२ बजेसम्म दुई पक्षबीच छलफल भयो र छलफल सकिएको केही घण्टापछि लगानीकर्तालाई अनुमतिपत्र दिइएको थियो । यति छिटो अनुमतिपत्र पाएकोमा भोलिपल्ट उक्त कलेजका लगानीकर्ता जिल्ल परे । अहिले विदेशी लगानीकर्तालाई स्वीकृति दिनुपर्‍यो भने महीनौं लाग्छ । त्यसबीचमा अनेक थरीका लेनदेनका कुरा हुने गर्छ । जसले गर्दा लगानीकर्ता आजित हुन्छन् । अमुक राजनीतिक दल तथा नेतालाई पैसा दिनुपर्ने अवस्था आउँछ ।

पाँचौं कुरा, नयाँ पुस्ताको आर्थिक सुधार अन्तर्गत राजनीतिक दलहरूको वित्तीय व्यवस्थापनमा हस्तक्षेप गर्नुपर्छ । अहिले जुन किसिमले चुनावमा उम्मेदवारको खर्च तथा राजनीतिक दल सञ्चालनमा खर्च भइरहेको छ, त्यसका लागि दलहरूलाई ठूलो आर्थिक स्रोत चाहिन्छ । दल तथा नेतालाई प्राप्त हुने त्यस्ता आर्थिक स्रोतमा स्वार्थ गाँसिएर आएको हुन्छ र दलहरूले त्यस्ता वित्तीय स्रोत उपलब्ध गराउने स्वार्थ समूहका लागि काम गर्नुपर्ने हुन्छ । र, राजनीतिक नेतृत्वले कर्मचारीतन्त्रलाई पनि स्वार्थ समूहकै लागि काम गर्न बाध्य पार्छन् । निर्वाचनमा उम्मेदवारले गर्ने खर्चको नियमन गर्न सकिँदैन भने उम्मेदवारलाई खर्च गर्ने नदिने हो । त्यसको सट्टा उसले पुर्‍याउने सन्देश छान्ने सामग्री निर्वाचन आयोगको कार्यालयलाई दिन सकिन्छ । सञ्चारमाध्यममा समय लिएवापत सरकारले रकम दिन सक्छ ।

कतिपय मानिसले तर्क गर्लान् दलको खर्च सरकारले तिर्दा शिक्षा, स्वास्थ्यको खर्च कटौती हुन्छ । यस तर्कमा किन दम छैन भने दलहरूले अहिले पाइरहेको आर्थिक स्रोत अर्थतन्त्रको कुनै न कुनै क्षेत्रबाट खर्च भएको छ । जसले गर्दा ती क्षेत्रबाट सरकारलाई जाने कर घटेको छ । उक्त व्यवस्था सन्दर्भमा दलहरूले अधिल्लो निर्वाचनमा पाएको मतको आधारमा सरकारले खर्च

दिन सक्छ । यसले सरकारी खर्च केही बढ्ला, तर भ्रष्टाचार कम गराउन मद्दत गर्छ । यस्तो सुधारको आवश्यकता पहिलो पुस्ताको सुधार अगाडि बढाउँदा कम्पना पनि गरिएको थिएन । अहिले दलहरूले चन्दा उठाउँछन्, तर उक्त चन्दा पार्टी अध्यक्ष वा अन्य व्यक्तिको खातामा जाने गरेको छ । यस्तो चन्दाको उपयुक्त लेखापरीक्षण पनि हुँदैन ।

अहिले कुनै खासखास दलभित्र खासखास नेता बलिया हुनुको कारण उठाइएको चन्दा ती नेताको खातामा गएर हो । यस्तो सुधारका लागि राजनीतिक दलहरू कति तयार हुन्छन्, त्यो हेर्न बाँकी छ । यसमा

पूँजी बाहिर लैजान पाउने कुरालाई पनि अनावश्यक ढंगले रोक्न जरुरी छैन । यस विषयमा खुला छलफल गरी सही नीति लिनुपर्छ ।

अहिले भन्सार संरक्षण दिन नसकिने हुँदा गैरभन्सार माध्यमबाट स्वदेशी उद्योगलाई संरक्षण दिनुपर्छ ।

निजीकरणको उद्देश्य सौम्य प्रतिस्पर्धाको वातावरण तयार पारेर निजीक्षेत्रलाई पनि बराबर व्यवहार गर्ने वातावरण तयार गर्नु हो ।

सन् १९९० ताकाको अवरोध राज्यले नै सृजना गरेको थियो र राज्यले त्यो अवरोध हटाए पुर्‍यो भने अहिले नीति अन्तरनिकाय समन्वयको कारण अवरोध छ ।

सुधार नगरीकन अन्य कुनै आर्थिक सुधारको अर्थ छैन । यस्तो सुधार सकिन्न भन्ने अनुमान कसैको होला, तर सरकारले चाहने हो भने यो एकैछोटिमा हुने सुधार हो ।

सन् १९९० को सुधारको एउटा ठूलो पक्ष निजीकरण थियो । लामो समयदेखि सरकारी संस्थानहरूको निजीकरण अवरुद्ध छ । आयोगले निजीकरण गर्ने पनि सुभाब दिन्छ ?

नेपालीमा निजीकरण भन्नाले एउटा मात्र भाष्य बन्यो । यसको मूल्य, उद्देश्य निजीक्षेत्रका लागि ठाउँ खाली गरिदिनु हो । तर आर्थिक सुधारको लागि निजीकरण नै ठीक हो भन्न मिल्दैन । तर सरकार र निजीक्षेत्रले एउटै क्षेत्रमा काम गरेको छ र निजीक्षेत्रका संस्थालाई विभेद गरिएको छ भने त्यो सौम्य प्रतिस्पर्धा भएन । निजीकरणको उद्देश्य सौम्य प्रतिस्पर्धाको वातावरण तयार पारेर निजीक्षेत्रलाई पनि बराबर व्यवहार गर्ने वातावरण तयार गर्नु हो । वायुसेवाको कुरा गर्ने हो भने मानिसहरू किन निजीक्षेत्रको एयरलाइन्सको सेवा लिन बढी पैसा तिर्न तयार छन् ? किनकि तिनले राम्रो सेवा दिन्छन् भन्ने मानिसलाई लाग्छ । नेपाल एयरलाइन्सको टिकट लिँदा समयमै उड्दैन कि भन्ने चिन्ता रहिरहन्छ । ग्राउण्ड ह्यान्डलिङ बाहेक सरकारले वायुसेवाको क्षेत्रमा निजीक्षेत्र र सरकारी निकायलाई भेदभावपूर्ण व्यवहार गरेको देखिँदैन ।

कुनै क्षेत्रमा निजीक्षेत्रले नै पर्याप्त लगानी गरेको छ र प्रभावकारी सेवा पुर्‍याइरहेको छ भने सरकार अप्रभावकारी स्रोतमात्र खर्च गरेर किन बस्ने ? मुलुकको स्रोतको सर्वोत्तम परिचालन गर्नु बृद्धिमानी हुन्छ । स्रोत सीमित भएकाले त्यसको सदुपयोग जसले राम्रो गर्छ, उसैलाई प्रवर्द्धन गर्नुपर्छ । सरकार कमजोर प्रतिस्पर्धी भएर बस्ने हो भने निजीक्षेत्रले पनि सेवामा सुधार गर्दैन । उदाहरणको लागि नेपाल टेलिकम र एनसेलले दूरसञ्चार सेवा दिइरहेका छन् । यदि निजीक्षेत्रको तेस्रो प्रतिस्पर्धी पनि भएको भए एनसेलको वेच्नमार्क तेस्रो दूरसञ्चार कम्पनी हुन सक्थ्यो, न कि सरकारी बहु स्वामित्वको नेपाल टेलिकम ।

सन् १९९० को दशकमा विश्वभरि नै प्रजातान्त्रिकीकरण र खुला अर्थतन्त्रको बोलवाला थियो । अहिले भने भूराजनीतिक कारणले आर्थिक विषय राज्य नियन्त्रणमुखी दिशामा गएको देखिन्छ । जस्तै- चिनियाँ लगानीको आयोजनाको विद्युत्

भारतले किन्दैन, उता चीन र अमेरिकाबीच प्रविधि लडाईं भइरहेको छ । आयोगले भूराजनीतिक पाटोलाई पनि हेरेर सुभाब दिन्छ ?

पक्कै पनि यो विषय पनि हामी हेर्नेछौं । हाम्रा व्यापारिक र आर्थिक सम्बन्धहरू भारत र चीनबाट नेपालमा सबैभन्दा धेरै लगानी छ । तर भूराजनीतिक कारण चीनबाट नेपालको जलविद्युत्मा हुने लगानीमा असर गरेको छ । यद्यपि हामीले यो क्षेत्रमा चीनको लगानी आकर्षित गर्न चाहिरहेका छौं । भारत र चीनको लगानीको सन्दर्भमा परिस्थितिलाई विश्लेषण गरी कस्तो नीति लिनुपर्ने हो, त्यसबारे पनि आयोगले सुभाब दिने सोच राखेको छ ।

विदेशी लगानीका लागि थप क्षेत्र खोल्नुपर्ने हुन्छ कि ? कतिपयमा शतप्रतिशत खुला पनि गरिएको छैन । त्यसमा पनि पुनर्विचार गर्नुपर्ला नि ?

सरकारले कृषिका केही क्षेत्र खोलेको छ । तर यसमा त्यसबारे अदालतमा मुद्दा परेको थियो । टेलिकम क्षेत्रमा शतप्रतिशत विदेशी लगानी ल्याउन पाइँदैन । यसमा शतप्रतिशत किन नगर्ने ? अहिले सीमित क्षेत्रमा विदेशी लगानी गर्न मनाही गरिएको छ । त्यसको औचित्य पुष्टि गर्न गाह्रो छ । अहिले नेपाल जनसांख्यिक लाभ लिन सक्ने अवस्थामा छ । तर नेपालका युवा विदेश गएर परामर्श सेवा दिइरहेका छन् भने किन त्यही विदेशी कम्पनीलाई यहाँ नभित्र्याउने ? नेपालीले 'ह्वाइट कलर' जागीर पाउँछन् ।

नेपालीले विदेश गएर घर किन्न सक्छन् । तर यहाँको बनिबनाउ फ्ल्याट विदेशीलाई बेच्दा के फरक पर्छ ? यदि फ्ल्याट बनाएर बेच्न दिने हो भने घरजग्गा क्षेत्रमा रहेको मन्दी खुल्नथ्यो होला । यसमा जहाँ जहाँ बन्देज छ, त्यो किन छ भन्ने कुरा पनि प्रश्न गर्नुपर्ने स्थिति छ । विदेशीले फ्ल्याट लिए पनि बाडै महीना यहाँ बस्ने होइन । बरु उनीहरूका लागि निश्चित शर्त तोक्न सकिन्छ । जस्तै- निश्चित डलर ल्याउनुपर्ने र निश्चित रकमको निक्षेप बैकमा हुनैपर्ने व्यवस्था गर्न सकिन्छ । यहाँ रोजगारी सृजना गर्न आउने हो । घडेरीसम्म किन्न नदिऊँ, तर बनिबनाउ घर किन्न दिन सकिन्छ । उसले नेपालको घर बेचे पनि यहीं बेच्ने हो ।

आयोगले नेपालीलाई विदेशमा लगानी गर्न दिन पनि सुभाब दिने सम्भावना कतिको छ ?

यस विषयमा हामी खुला दिमागका साथ छलफल गर्नेछौं । विदेशमा रहेर काम गरिरहेका धेरै नेपालीले विप्रेषण त्यहीं रोकेर बाहिरै लगानी गरिरहेको पाइन्छ । अहिलेको भूमण्डलीकरणको युगमा नेपालले आफूलाई राम्रो लगानीको गन्तव्यको रूपमा उभ्याउन सकेमा पूँजी यहाँ आइहाल्छ । त्यसैगरी पूँजी बाहिर लैजान पाउने कुरालाई पनि अनावश्यक ढंगले रोक्न जरुरी छैन ।

सन् २०६५ सालमा बाबुराम भट्टलाई अर्थमन्त्री हुँदा यो विषय क्याबिनेटकै उपसमितिमार्फत उठेको थियो । तर कुनै निर्णय हुनुअघि नै देशले शोधनान्तर घाटा बेहोर्न थाल्यो र नेपालीलाई विदेशमा लगानी गर्न दिने विषय अघि बढ्न सकेन । अहिले धेरै मानिसले विदेशमा लगानी गर्न अनौपचारिक माध्यमबाट पूँजी बाहिर लगिरहेको देखिन्छ । नेपालीले युरोपमा चेन रेष्टुरेन्ट खोलेका छन् । नेपालका निर्माण व्यवसायीले अन्तरराष्ट्रिय निर्माण परियोजनामा काम गरिरहेका छन् भने नेपालका सूचना प्रविधि सम्बन्धी कम्पनीले पनि विदेशमा काम गरिरहेका छन् । साहसिक पर्यटनमा नेपाली कम्पनीले प्रतिस्पर्धी क्षमता प्रदर्शन गरिसकेका छन् । हामीले तिनीहरूलाई कानूनी रूपमा विदेशमा पनि सेवा सञ्चालन गर्न सक्ने बाटो खोलिदिन जरुरी छ । यस विषयमा खुला छलफल गरी सही नीति लिनुपर्छ ।

नेपालका नियामक निकायले राम्ररी काम गर्न नसकेको गुनासो छ । नियामक निकायको स्वतन्त्रता तथा तिनको नेतृत्वमा हुने नियुक्तमा पारदर्शिता ल्याउनेबारे पनि आयोगले केही सुभाब दिन सक्छ ?

यो महत्त्वपूर्ण विषय हो । जब निश्चित तहसम्म नियुक्तिका लागि लोक सेवा आयोगको जिम्मा लगाइयो, यसले नियुक्तिमा हुने भ्रष्टाचार हटाउन मद्दत गर्‍यो । तर उपल्लो तहमा हुने नियुक्ति राजनीतिक नेतृत्वबाट हुन्छ । उदाहरणका लागि, नेपाल टेलिकम अधिक सरकारी स्वामित्वको संस्था भए पनि यसको प्रमुख कार्यकारी नियुक्तिमा सञ्चार मन्त्रालयको भूमिका हुन्छ । यस्ता नियुक्ति गर्न कुनै स्वतन्त्र निकायलाई दिन सकिन्छ । कुनै स्वतन्त्र निकायलाई यस्ता नियुक्तिको अधिकार दिन नियुक्तिमा राजनीतिक घटाउन तथा उच्च क्षमताका मानिसलाई नियुक्ति गर्ने बाटो खुल्छ ।



तथ्यांकोवाच

विश्व सेवा व्यापार र नेपाल

वर्ष	विश्व सेवा व्यापारको प्रवृत्ति (मूल्य ट्रिलियन अमेरिकी डलर)			कुल विश्व व्यापारमा हिस्सा प्रतिशत	
	सेवा व्यापार	वस्तु व्यापार	कुल	सेवा	वस्तु
२००५	२.५२	१०.६५	१३	१९.१५	८०.८५
२००६	२.९६	१२.३०	१५	१९.३८	८०.६२
२००७	३.५०	१४.१७	१८	१९.८०	८०.२०
२००८	३.९६	१६.४४	२०	१९.४३	८०.५७
२००९	३.५७	१२.७२	१६	२१.९०	७८.१०
२०१०	३.९३	१५.३५	१९	२०.३७	७९.६३
२०११	४.६७	१८.३५	२३	२०.२८	७९.७२
२०१२	४.६५	१८.५३	२३	२०.०६	७९.९४
२०१३	४.८०	१८.८७	२४	२०.२८	७९.७२
२०१४	५.३२	१८.९२	२४	२१.९३	७८.०७
२०१५	५.०७	१६.५८	२२	२३.४१	७६.५९
२०१६	५.०३	१६.०८	२१	२३.८४	७६.१६
२०१७	५.३७	१७.८०	२३	२३.१७	७६.८३
२०१८	५.८१	१९.६७	२५	२२.८१	७७.१९
२०१९	६.००	१९.१०	२५	२३.९०	७६.१०
२०२०	४.९१	१७.७३	२३	२१.७१	७८.२९
२०२१	५.६०	२२.४५	२८	१९.९५	८०.०५
२०२२	६.२०	२५.३९	३२	१९.६४	८०.३६
२०२३	६.४४	२३.९७	३०	२१.६८	७८.८२

स्रोत : आइटीसी